

pÚvodní kresba / Oldřich Jelínek a Jaroslav Malák (obálky *Dikobrazu*)* Výročí 1918-2018 / Pražské jaro (...léto i zima) 1968 očima karikaturistů * Událost / **Sempé** v Bubenci * Z domova / **Kobra**, **Rychtařík**, **Hojný**, **Saudek**, **Lada**, **Matuška**, **Slíva**, **JIWIPA**, **Plotěná**, **Vhrstí** aj. * Z archivu / 400+2 **Salony** - II. díl: **Standa Holý** * Časopisy / **Siné** v **Sorry**, **Holečková** v **BUMerangu** * Objev / **Barták „80“** - v **Nebelspalteru** * O humoru / **Z tisku** * Dvojrecenze / **A) „Olive 2016“** (Kypr), **B) 24. Zlatý soudek** (SR) * Téma / **Sempé** v českých zemích * **Ze světa** / **Brazílie**, **Británie**, **Chorvatsko**, **Makedonie**, **Slovensko**, **Rusko** * **Kalendárium** * **GAG** / **Jak to bude v létě?** * **Výsledky** / **Čína**, **Norsko**, **Portugalsko**, **Indie**, **Turecko**, **Itálie**, **Německo**, **Lucembursko** * **Propozice** / **Rumunsko**, **Itálie**, **Tunis**, **Belgie**, **Brazílie**, **Čína** * ^{A1}

Měsíčník autorů a přátel české karikatury

e-číslo 2018 / 5 16. ročník

KRESBY: ALIZADEH, BARTÁK, BASOL, BLAKE, BOJNICAN, DAVID, DRUŽININ, ESHONKULOV, GORELOVA, HLAVÍN, HOLEČKOVÁ, HOLÝ, JELÍNEK, JIRÁNEK, JIWIPA, JUHÁSZ, KALOUSEK, KANTOREK, KANDLER, KOŠTÝŘ, KOTYZA, LADA, LISTEŠ, MACÍK, MALÁK, MATUŠKA, MIHATOV, MOTYČKA, NEPRAKTA, ŌZBEK, PENWILL, PITTER, PRCHAL, RENČÍN, RYCHTAŘÍK, SEMERENKO, SEMPÉ, SIMON, SINÉ, SLÍVA, STEJN, STEIGER, TOSCANO, VANĚK L., VRSTI, VICO, VOROBEJVA, VYČÍTAL, ZINS^{A1}

pÚvodní obálky *Dikobrazu* / Oldy Jelínka 1. 5. 1968 + Jardy Maláka 14. 2. 1990

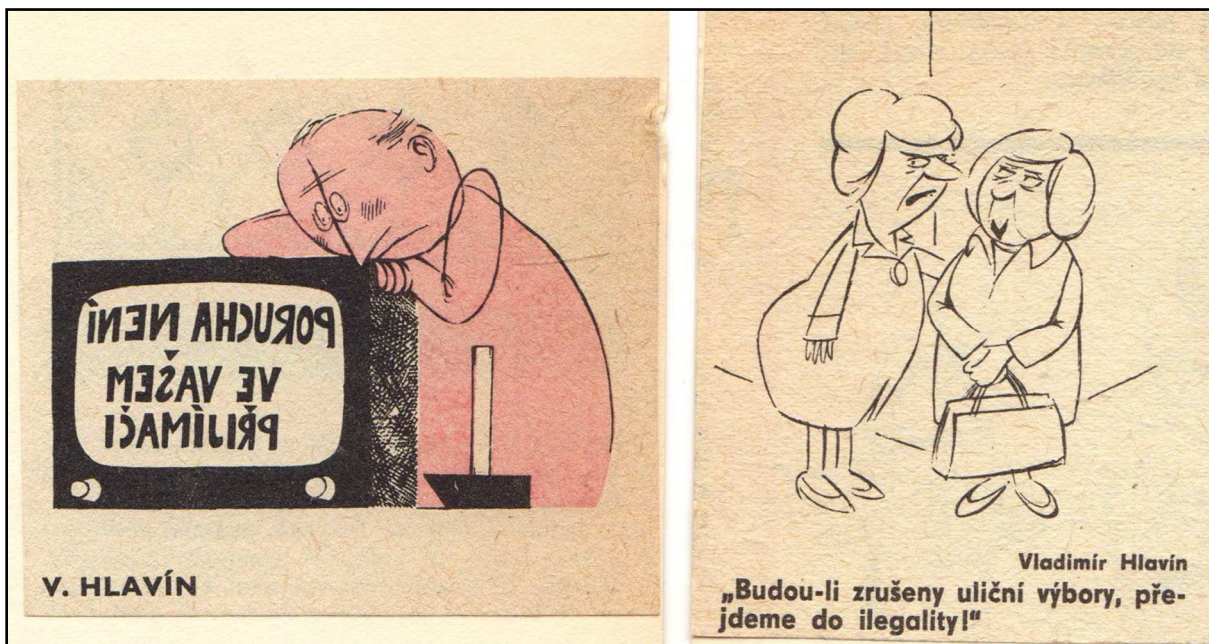
1968: Kupředu levá! Zpátky ni krok!

Vlevo zleva padouši: Hendrych, Novotný a Lomský. Nad hlavami jsou kladřasové: Císař, Dubček a Šik. Ta jména pamětníkům říkají opravdu hodně. (Pozor: fotbalista ze Sparty, dnes z AS Roma, se píše Schick)

1990: Čelem vzad! Poklusem klus!

Vpravo zleva hrdinové: Havel, Dubček, Komárek, Dienstbier, Kocáb, Klaus, Čalfa a Dlouhý. (Kde že se loudají Zeman s Babišem? Kdo prý si počká, ten se dočká!)

Pro Syndikát novinářů České republiky jsme hledali (a našli) nejen pár vět o humoru té doby, ale i dostatek karikatur, satirických kreseb z novin a časopisů jarní Prahy roku 1968. A také daleko smutnějších až tragických kreseb i slov z týdnů a měsíců po 21. srpnu téhož roku. Výběr je v tlusté knize, která by měla vyjít v dohledné době, snad už v červnu tohoto roku. Desítky odborníků v ní rozebrali historii Pražského jara na základní součástky. A doufáme, že barevná příloha s humornými kresbami uprostřed publikace tuto neblahou etapu našeho státu alespoň trochu prosvětlí. Též čtvrtletník

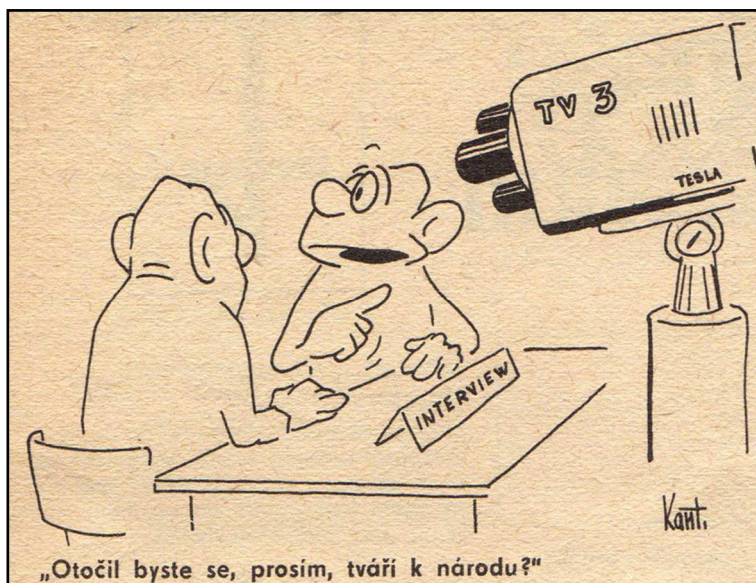

Syndikátu novinářů ČR „Mediažurnál“ přinese ve svém jarním čísle tucet z těchto dobových kreseb. Vybrali jsme jich dost, ale všechny se nakonec mezi tři desítky vtipů od stejného počtu autorů na šestnáct stránek přílohy zmíněné publikace nevešly. Až vyjde MŽ č. 2/2018, určitě se o to s čtenáři GAGu podělíme. Už dnes však přinášíme jiné obrázky které jsme vypátrali a na něž se v knize rovněž nenašlo místo.

Padesát let je hodně dlouhá doba. Když jsem se snažil domyslet, který rok kterého století se psal, když jsem já bral rozum, bylo to děsné zjištění! Pro dnešní dvacetileté umělce je ten rok 1968 stejně vzdálený, jako byl pro mne rok 1912 - a to byla opravdu časová propast plná obou začatých ba i ukončených světových válek! Co si budeme dlouze vyprávět - má to ta dnešní generace kliku, že nezažila ani jednu válku a ani jeden ruský tank pod okny!

Ale toto uvádím kvůli velmi praktické věci. Ač se to opravdu nemá dělat, budeme si zde muset

právě pro zmíněnou mládež (to jsou všichni od šedesátníků níž!) muset pomáhat vysvětlujícími slovy (např. kontrarevoluce či konzervativní síly) a jmény (kupř. Brežněv či Smrkovský) a poněkud dovysvětlovávat ty tehdy zcela aktuální a každému ihned jasné vtipy. A každému notoricky známé „ksichty“. Takže dost úvodních vět a přímo k věci:

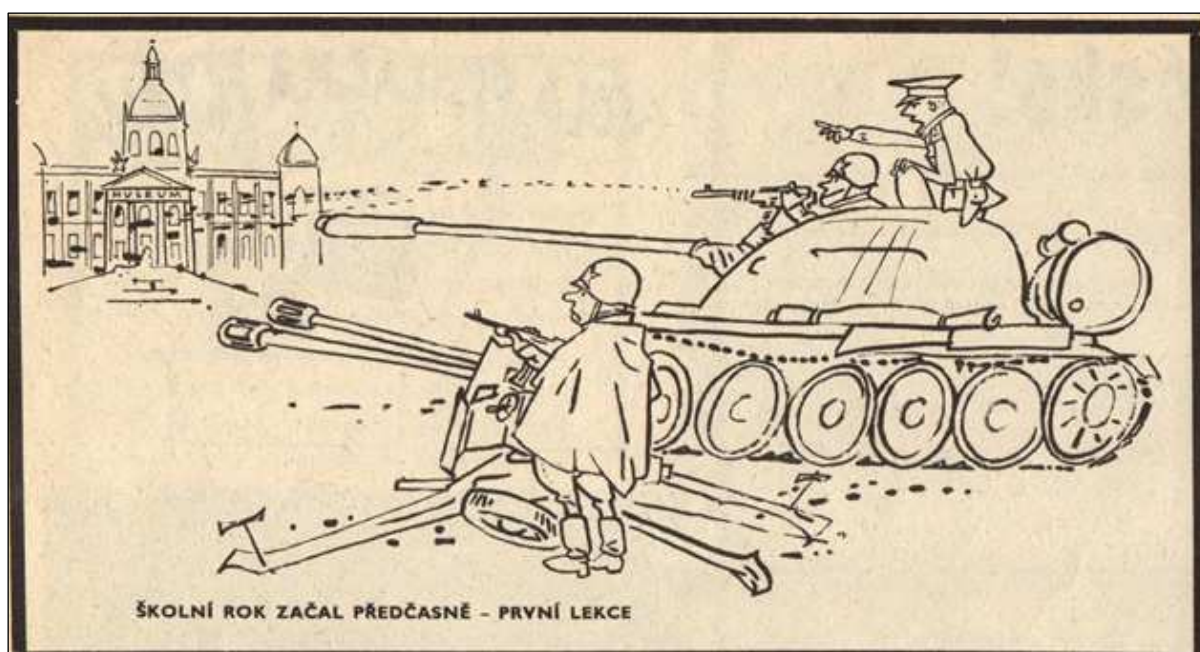

Tři obrázky, tři autoři, tři data... a každý z vtipů vznikl v jiné situaci, zachycoval jinou skutečnost i různé myšlenky. Popravdě řečeno: není velká šance, že by kresbám z roku 1968 dnes někdo bez komentáře rozuměl. Natož aby se jim někdo zasmál. Vždyť ani pamětník si s tím neví moc rady.

Ivan Steiger (nahore) - **L** jako **Listy**. Jenže z Listů to není! Byla to zadní strana (*Svět práce v lednu 1969?*) propůjčovaná jiným redakcím. Steiger sem patří, byl dlouho součástí vizáže.

Bohuslav Kandler (uprostřed) - Dnes by si Bohouše (Mladý svět) klidně i znalec spletl s Renčínem, že?

Jan Vyčítal (dole) - Termín "*kluci spojařský*" se ujal. Ruské tanky se tu toulaly i před 21. 8., ač jarní "spojenecké" cvičení Varšavské smlouvy skončilo. Honza si tehdy s praotcem Čechů na Řípu v *Dikouši* hodně vyhrál!

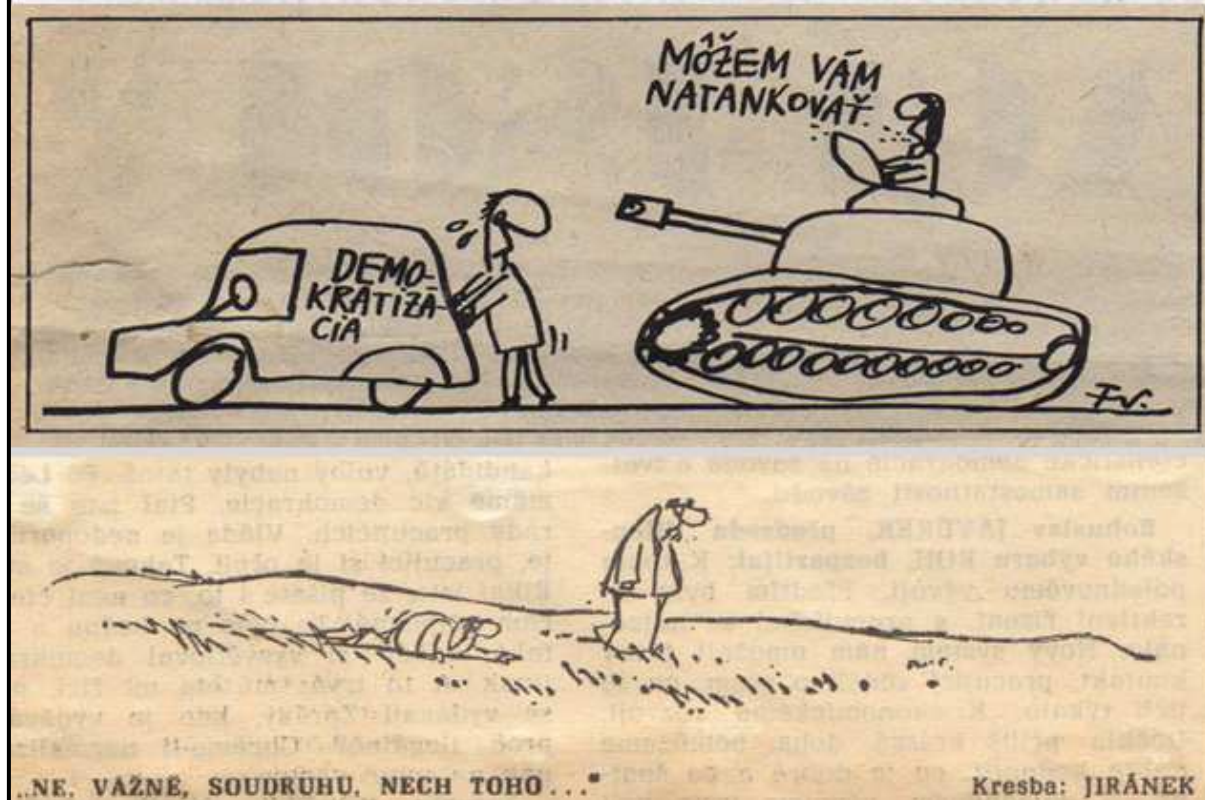

Tři karikaturisti, tři osudy... Nikdo z nich už nežije. Ale už nám také nemohou víc povědět o tom, co následovalo po zveřejnění těchto vtipů. A jaké měly tyto a další kresby z té doby důsledky pro jejich další život... První kresba je srpnová, druhá už hodně posrpnová, třetí je nadčasová... ach, ten Čech.

Dušan Motyčka (nahore) - několik vtipů (asi na cizí námět) měl v prvních číslech týdeníku - ale jen do návratu Dubčka ze zajetí. Ale neodskákal to, v Dikobrazu pracoval až do důchodu, byť v nižší pozici.

Jiří Kalousek (uprostřed) - ze světa kresleného humoru (Mladý svět) zcela zmizel. Kreslil pro děti.

Vladimír Rečín (dole) - o jeho problémech a zákazu jsme nedávno hodně napsali. Naštěstí se dožil převratu a po dvě desítky let mohl svou schopnost humorné tvorby dále uplatňovat....

Z dnešního hlediska... Ve chvíli, kdy si může každý otiskovat co chce a často to přesahuje hranice běžně uznávané morálky - se zdají být tehdy publikované vtipy až bezzubě neškodné. Krom protiruských kreseb /vlastně bomba!/: nic převratného. Ale jsou k vidění i kuriozity. Například vtip nahoře...

M. Macík (nahore) - Že sem mohou vtrhnout ruské tanky, o tom se mluvilo. Ale předvídavý vtip vyšel v lokálních novinách "Nové Valašsko" už 17. 7. 1968 - tedy už měsíc před 21. srpem - Dnem vstupu!

Fedor Vico (uprostřed) - Vyšlo to hned po okupaci v "svobodném" *Mladém světě*. Ale nakresleno to mohlo být už dřív. Jak by se asi kresba ocitla v pražské Panské ulici z Prešova tak rychle?

Vladimír Jiránek (dole) - Nejspíš z *Reportéra* - k jaké události či pocitu se však vtip vázal? Těžko říci. Těch typických soudruhů načrtal Vláda spoustu... Po dubnu 1970 však už jaksí nebylo kam je dát...

Tak je to tu - výstava byla zahájena, trvá a láká. A popsat vše, co se dělo před a po vernisáži opravdu neobvyklé výstavy napůl pařížské a napůl pražské, není lehké. Rozhodli jsme se, že pomineme obvyklou slohovou práci o průběhu slavnosti a hostech a necháme plácát Hanouska, co se mu tak kolem těch fotek v hlavě vyjeví.

**Proč zrovna GAGmena?
To snad pochopíte vzápětí...**

Pelléova vila

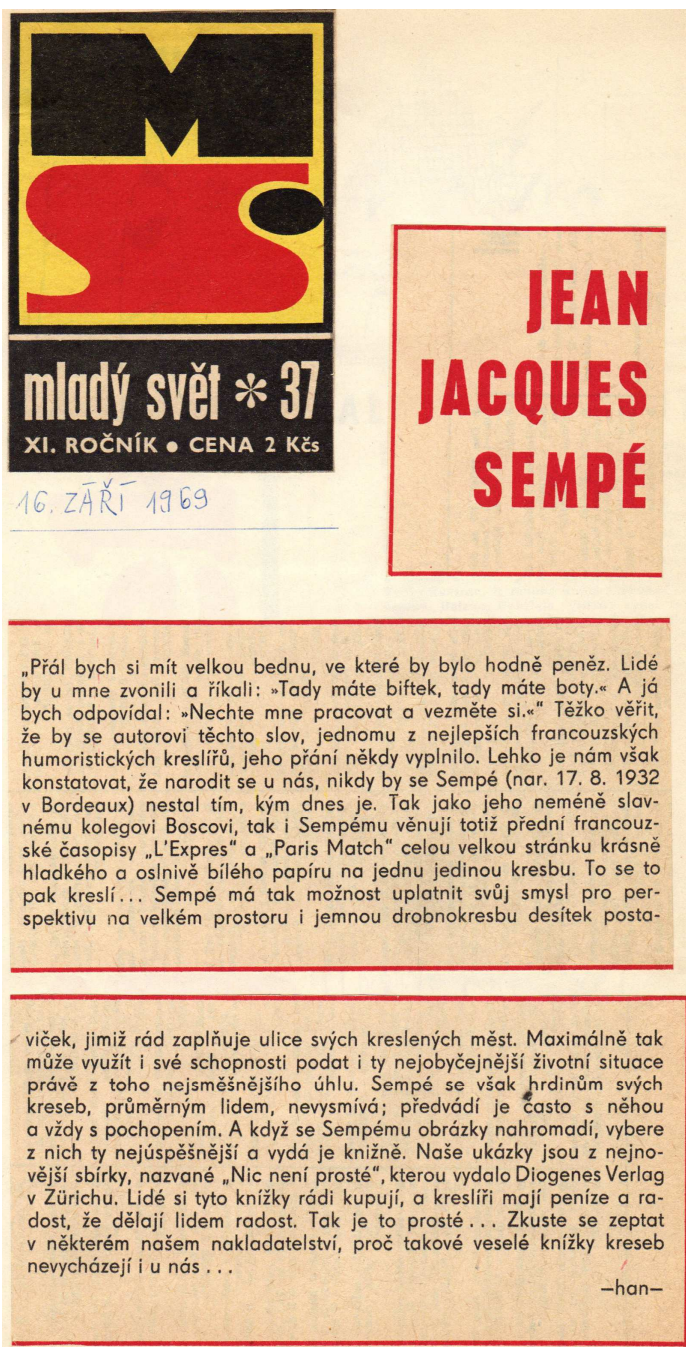
V unikátním albu "Slavné vily Prahy 6" věnovaném těm z Bubenče píše Petr Ulrych o dnešní Pelléově vile (Pelléova ulice č. 10, Praha 6-Bubeneč) jednak o jejím zrodu v r. 1892 (postavil ji architekt Rudolf Koukola pro Marii Knoblochovou, manželku majitele libeňského pivovaru Karla Knoblocha) jednak o jejím dalším osudu (pojmenování získala budova po francouzském generálovi M. C. J. Pellém, který zde bydlel v roce 1919 a do r. 1920 byl náčelníkem hlavního štábu čsl. armády; po nadaci Anderlových je nyní novým provozovatelem objektu Praha 6 spolek *Porte*). Díky citlivé restauraci budovy do původního stavu, kdy byly odstraněny některé příčky ve prospěch dnešních čtyř velkých výstavních sálů, může sloužit vila i velkým expozicím.

A současná galerie, která je tu na bytě, rozhodně nezmírá na úbytě. Je tu viditelná snaha osádky i síla (podporovaná radnicí P6) oživovat dům lidstvem - ať už místním anebo okolním. Leží jen dvě či tři minuty od zastávek vozů městské hromadné dopravy včetně ČD. Dejvické nádraží i stanice Metra A Hradčanská (to je ta na Špejchaře) jsou vlastně hned za rohem.

A možnost oživení transparency a poutači všeho druhu má taková budova uprostřed zahrady nepřeber-

nou a také jich využívá - viz horní dva snímky. Kromě nápisů tu pořadatelé lákají obyvatelstvo k návštěvě vyřezanými figurkami postav známých z patálií Sempého malého Mikuláše. Ty jsou pochopitelně hlavním přitahovadlem k návštěvě výstavy pro kolemjdoucí maminky se svými „malými Mikulášky“.

Obě osoby ženského rodu, s nimiž měl Hanousek možnost jednat, od samého počátku chtěly spojit jméno **Sempé** nejen s dětským publikem, ale také víc s českou kulturní obcí a proto se na historika kresleného humoru obrátila Galerie s nabídkou připomenout kreslené vtipy, které český čtenář nacházel dlouhá léta v tuzemských novinách. Což přivítal. Vždyť po celou éru své činnosti v této oblasti kritizoval označování vtipů špičkových zahraničních autorů namísto jejich jménem neuctivými slovy „Ze zahraničního humoru“. A sám naopak velké autory představoval i krátkými medailonky přibližující je domácímu publiku. Třeba jen Sempého takto u nás představil sedmkrát v časopisech a novinách - samozřejmě vždy s ukázkami z kreslířova díla. V Mladém světě třeba jednou po celé zadní stránce typickým pokračovacím vtipem - **text viz vlevo!**

Podle archivu to bylo vydání č. 37 ze 16. září 1969.

A právě kvůli těmto pečlivě vedeným ukázkám zřejmě galeristky Hanouska oslovily - i když dotaz, kdo jim dal na něho tak skvělý tip, zůstal prozatím bez odpovědi...

Na snímku **dole uprostřed** je vidíte při vernisáži: vlevo kurátorka **Klára Voskovcová**, vpravo ředitelka Vily Pellé **Vladana Rýdlová**.

A když už jsme si začali s vernisáží, tak na fotografii **vlevo** je jeden z Francouzů, kteří zahajovali výstavu a **vpravo** druhý Francouz, muž který o

Sempém ví všechno anebo asi nejvíc a umí to přednést. Naštěstí v dobrém tlumočení...

Dvě hodiny před začátkem vernisáže se v galerii sešli novináři, mezi nimi evidentně i pár Francouzů z různých médií a kulturních institucí sídlících v Praze. Ale kromě klasických reportážů, které zajímaly písemné podklady, respektive měli otázky na galeristky, už si nás rozebrali vyslanci elektronických médií. Převážně zpovídali kurátorku Kláru a ta zase jim předhodila Hanouska. Jako zajímavou postavu, která si kdysi lepila právě Sempého vtipy do školního sešitu a byla tak laskava, že ten sešit zapůjčila pro výstavu jako kuriozitu, která dokládá vztah českého publika k francouzskému autorovi, případně k francouzské karikatuře vůbec. Když se pak v hodinu zahájení naplnil sál i předsálí zvědavým publikem (**viz** obr. nahoře) mohl si „teoretik kresleného humoru“ - jak se představil jak pro Českou televizi, tak pro Český rozhlas Vltava (reportérem přes výtvarnou kulturu je stále přítel *Karel Oujezdský*) - vystoupat pěkně až nahoru po schodech. A podívat se, jak bezpečně tam v pěkném půdním kabinetu ten jedinečný sešit odpočívá. Je pěkně pod sklem - a jak vidíte vpravo - je označen jako „Album Sempého vtipů ze sbírky Ivana Hanouska...“ a totéž i v anglickém jazyce. Ale jsou tam i jiné exponáty, včetně obvyklých propriet z umělcova pracovního stolu a je tu nachystán i materiál pro dětské návštěvníky s nimiž se počítá - kvůli Malému Mikulášovi - asi nejvíc. Villa Pellé si zakládá na nabídce svých prostor pro leccjaké umělecké kreace včetně

legrace a také ve velkoformátových „Novinách“, které se nabízejí návštěvníkovi hned u vchodu (a nejen tam) je vložen list pro aktivní tvůrce z řad dětí.

Když už jsme u těch novin: celá jejich druhá stránka je věnována textu o Sempém v českém světě; o tom, jakou stopu zanechal v našem kresleném humoru . Text najdete na dalších stránkách též v tomto čísle e-GAGu.

Ale při pohledu na snímek **nahoře** musíme ztratit pár slov i o zajímavých návštěvnících, kteří využili pozvání na otevření výstavy. Ing. arch. **Aleš Vyjidák** se právě snaží vysvětlit jedné z pořadatelek, že jeho čtyřnohá Oakley by neublížila ani blešce.

Což je jistě pravda, ale instrukce jsou instrukce a to, že do vily je vstup čtyřnožcům striktně zakázán, musel známý český karikaturista (z Vokovic) nakonec pochopit. Takže jsme s ním pohovořili venku. Ale nebojte se! Aleš se nakonec dočkal i sklenky vína nabízeného uvnitř; pejska se na pár minut ujaly dobré duše kouřící před vchodem do budovy...

Další, i když ne tak důležité postavy vidíte **na snímku vpravo uprostřed**. Přinejmenším dvě ženy, ty vlevo s knihou návštěv v rukou, poutaly pozornost svým podivně neženským jménem *Kaplicky*.

Pro pořadatele výstavy ovšem ta uprostřed, jako regionální politik, má pozici důležitého partnera, což se týká i *Jana Laciny*, dnes místostarosty Prahy 6 právě pro kulturu, jenž na fotu **dole** vykukuje za Hanouskem během rozmluvy s **Emilem Šourkem**. Vida! Po *Vyjidákovi* další tuzezemský karikaturista se zájmem o světové umění. Nutno ještě zmínit toho čtvrtého, kterým je **Jiří Bernard** - třetím byl totiž **Jiří Košťár**, jehož tvář jste mohli shlédnout už na samém začátku této skorofotoreportáže.

Oč méně jsme tu napočítali aktivních kreslířů vtipů, o to víc se můžeme radovat z dorazivších příznivců. *Růžena Kučerová-Kobrová*, *Jan Koutek* v roli fotoreportéra, *Marie Hanousková-GAGmenová* též s fotoaparátem a také paní *Alena Borková*, matka *Michala Hrdého*, si výstavní nabídku pochvalovali. A další z pozvaných (ti co nepřišli, se zapřísahají, že ještě dorazí si v klidu vychutnat kresby, které zahlédli v televizi - pár jich vidíte za námi vpravo na stěně). Na další straně najdete záběr na panely s obálkami slavného **New Yorkeru**, které si u Sempého týdeník dodnes objednáva.

Takže končíme snímky z „toho hlavního“, čím jsme měli začít. Ze slavnostní vernisáže! Plný sál, vlastně čtyři sály, hlučícího či štěbetajícího davu, podle toho kdo se s kým potkal při putování podle vystavených kreseb anebo podle toho, čím blíž se kdo nalézal u číšníka naléva-

jícího francouzské víno (první došlo bílé). Ale nechyběli ani ti, kdo si od hudby a diskutujícího publika uvnitř vyšel popovídat se sklenkami na terasu Willy Pellé (na snímku dole).

Kuřáci se pak osmělili a využili i laviček v zahradě, kde se moc dobře klevetilo (nejen o nesporných kvalitách vystavujícího Pařížana, ale i o obsazení vernisážové sešlosti, kde se, kromě už v textu jmenovaných, vyskytli i další, jako kupříkladu známý redaktor kultury Petr Kovařík, produkční z Galerie Smečky PP Blanka Hlomová, výtvarník Rudolf Štorkán...

GAGmen se pak ještě do výstavního pavilonu vrátil, aby se rozloučil též s největší figurou, jejíž jméno určitě lehce uvede kdejaké dítě, co ani nepotřebuje mít knížku o „Malém Mikulášovi“ v ruce. Pokud žádné děcko nemáte zrovna po ruce, prozradíme, že jde o přísného ředitele Mikulášovy školy. Moc jsem se mu zřejmě nezamlouval...

-g-

Pro zájemce přinášíme i data komentovaných prohlídek výstavy a besedy s českými tvůrci kreslených vtipů. Najdete je v naší rubrice „Z domova“ - první začíná už ve čtvrtek 17. 5. v 18 hodin:

Komentovaná prohlídka výstavy s odborníkem na kreslený humor Ivanem Hanouskem.

Jean-Jacques Sempé Autorovy svazky ve sbírce knih „cartoon“ I.H. *)

1 „Wie sag ich's meinem Kindern?“ / 80 str. (německy), sbírka, Diogenes Verlag 1960

2 „Sie sind entlassen!“ / 80 str. (německy), sbírka Diogenes Verlag 1967

3 „Nicht ist einfach“ (Le Grande Panique) / 128 str. (německy), sbírka, Diogenes Verlag 1968

4 „Exposition Le petit Nicolas“ (+ R.Goscinny) / 16+4 str., katalog, Cannes 2007

5 „365 jours avec Sempé“ / denní stolní kalendář / 370 str., kalendář, Denoel 2009.

*) Pouze alba od jediného autora, nikoliv svazky obsahující díla více autorů

Snímky: **Jan Koutek** a **GAG**foto. Kresby: **Jean-Jacques Sempé**

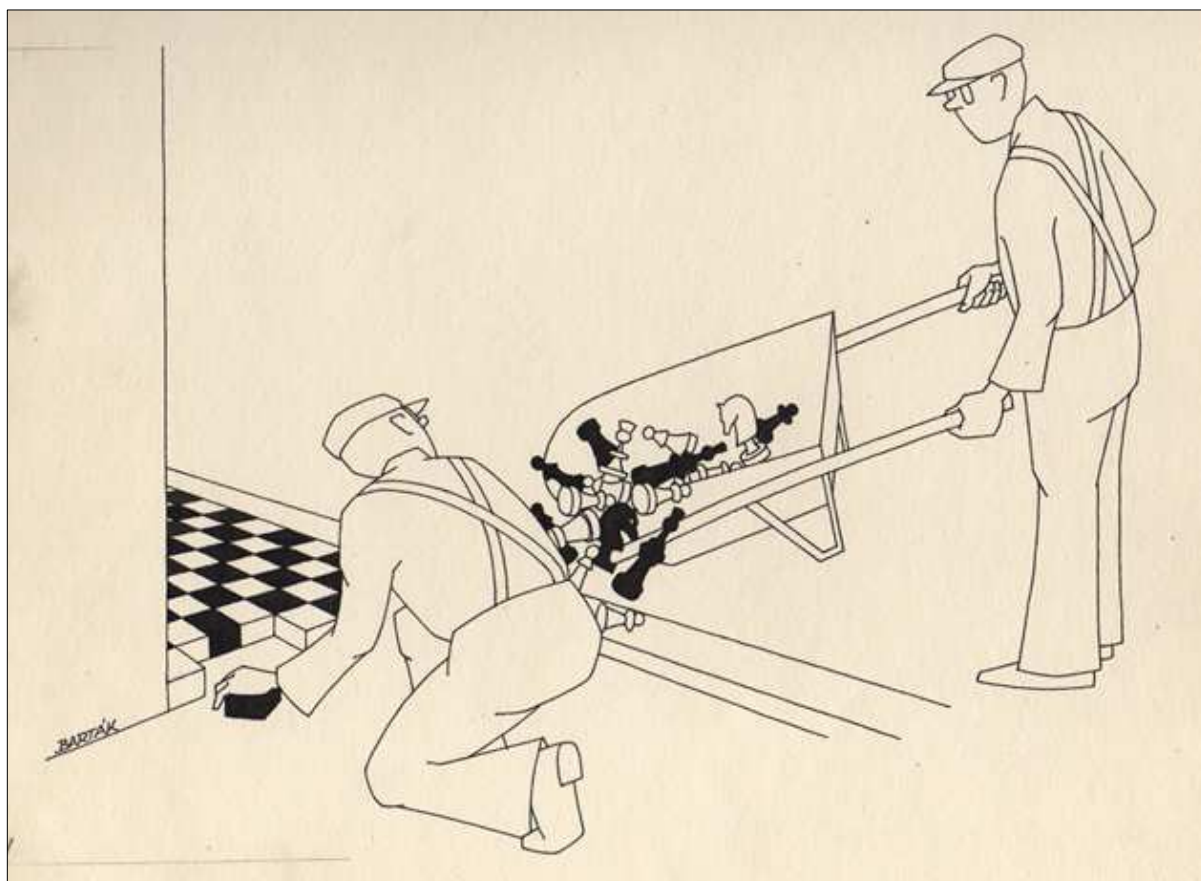
A ještě kde si můžete poslechnout více o výstavě v **ČRo Vltava**; anebo prohlédnout výstavu prostřednictvím televizních reportáží **na ČT ART**: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/1097206490-udalosti-v-kulture/218411000120505/video/617957> (trvá 2:20 min.) a také na dalších Událostech v kultuře - <http://www.ceskatelevize.cz/porady/1097206490-udalosti-v-kulture/218411000120505/video/617956>

V rodné zemi se **Miroslav Barták** prosadil celkem lehce a brzo. Svým zvláštním stylem seskočil z lodní paluby rovnou na pevnou zem.

Na samém počátku se mu o první kontakty v redakcích kulturních časopisů postaral spolužák a kamarád z dětství Jiří Menzel, ale o veřejné povědomí o jeho vtipech bez slova se postaral hlavně jeho ne-

obvyklý styl. Studie o jeho nepřetržitém vývoji, proměnách ve stavbě kreslených figurek by opravdu stála za to - ale pořád to byl stále jeden, originální Bartákův "panák". Jenže nešlo jen o kresbu. Barták do čerstvě okupované země přinesl ze světa i onen originální způsob vymýšlení vtipu. Zatímco s kresbou se v začátcích všelijak pral, obsah - tedy pointa, která nemá nic společného s obvyklou ilustrovanou anekdotou je vždy unikátní. Bartákovi se prakticky nikdy nemůže stát, aby podvědomě nakreslil něco, co už někde viděl. Jeho kresebné provedení je totiž výsledkem zkoumání nabízené situace z různých pohledů a jejím vrcholem je nepodbízivost, když autor nechá místo pro diváka, aby se na vtipu podílel. Je jen na inteligentním kvocientu diváka, aby si **přečetl vtip beze slov**. A zaradoval se z toho, že autorovi porozuměl. Ze svrchu uvedeného důvodu nebudeme právě nad tímto vtipem (**viz!**) dlouze mudrovat. Je to vlastně ukázkový příklad...

Na příštích stranách však si můžete ověřit, že se mezitím sice poměr velikosti hlavy k výšce celé postavy o dost změnil. Hlava už není málem pětinou postavy jako v následujících ukázkách, avšak už v dobré polovině kreseb (tehdy ovšem ještě výhradně černobílých a nestínovaných) je vidět první autorovy pokusy se zasazením dění do prostoru. Třeba s využitím perspektivy. Však také Bartákův panák poslaný do kouta (**viz strana 14**) si to prostě vyžádal.

Kresba: **Miroslav Barták**

A nyní k dalšímu kroku. Bylo jím celkem rychlé proražení Bartáka do světa. Doma to už šlo. Kromě úspor ze zaměstnání mořeplavce a honorářů za prvé vtipy měl Barták na začátku své "volné nohy" například pár "stálých kšeftů" v *Junáku* (mj. stránku se stripem příhod *Samorosta J. Mátohy*). Ale prestižním místem (aspoň pro Evropu) bylo otištění, a nakonec publikování kreslených vtipů v týdeníku **Nebelspalter**. A svým způsobem to platí dodnes, kdy je z časopisu měsíčník a v jeho přežívání mu nepomáhá odchod většiny někdejších

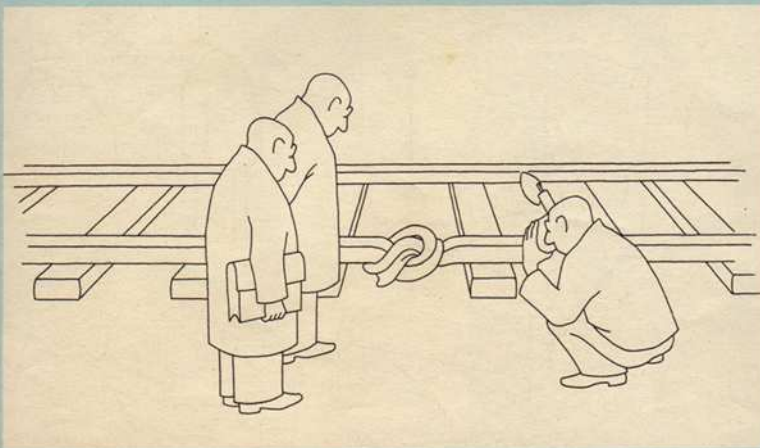
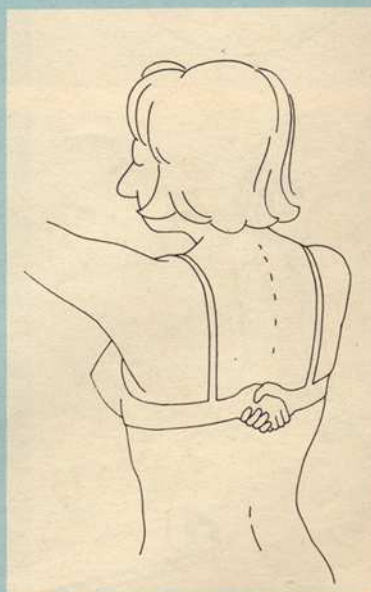
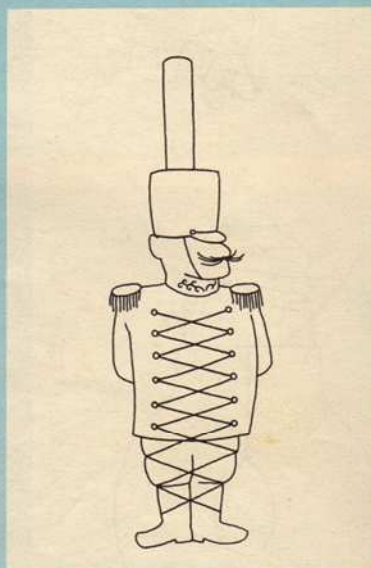
Strich-weise heiter...

Wir freuen uns, Ihnen wiederum einen jungen tschechoslowakischen Karikaturisten vorzustellen:

Miroslav Barták

Keinem Feuilletonisten ginge es wider den Strich, unter dem Strich etwas über den Strich zu schreiben – über den Strich des zweiunddreißigjährigen tschechoslowakischen Humorzeichners Miroslav Barták! Im Gegenteil. Es ist ein lauterer Vergnügen, die Helgen dieses ehemaligen Offiziers der tschechoslowakischen Hochsee-Flotte zu betrachten, die Ideen zu genießen, die dahinter stecken und die außerordentliche Sicherheit zu bewundern, mit denen er seinen Stift über das Zeichenpapier gleiten läßt – als hätte er die Exaktheit des Radars aus seinem früheren Beruf in die Humorzeichnerei herübergenommen. Hier wird mit knappsten Mitteln ein Höchstmaß an Aussage gemacht, hier ist ein Matisse der heiteren Zeichnung am Werk (wenn wieder einmal mit Teufels Gewalt verglichen sein müßte...). Hier kann der Besprechende nur noch erkennen, daß er, was Miroslav Barták mit dem Zeichenstift tut, mit der Feder tun sollte: Allen Wust beiseiteschieben und die Ideallinie herauschälen. Angewandt auf einen Kommentar wie diesen, hieße das: Abbrechen. Schweigen. Den Betrachter mit Bartáks Zeichnungen allein lassen!

R. D.

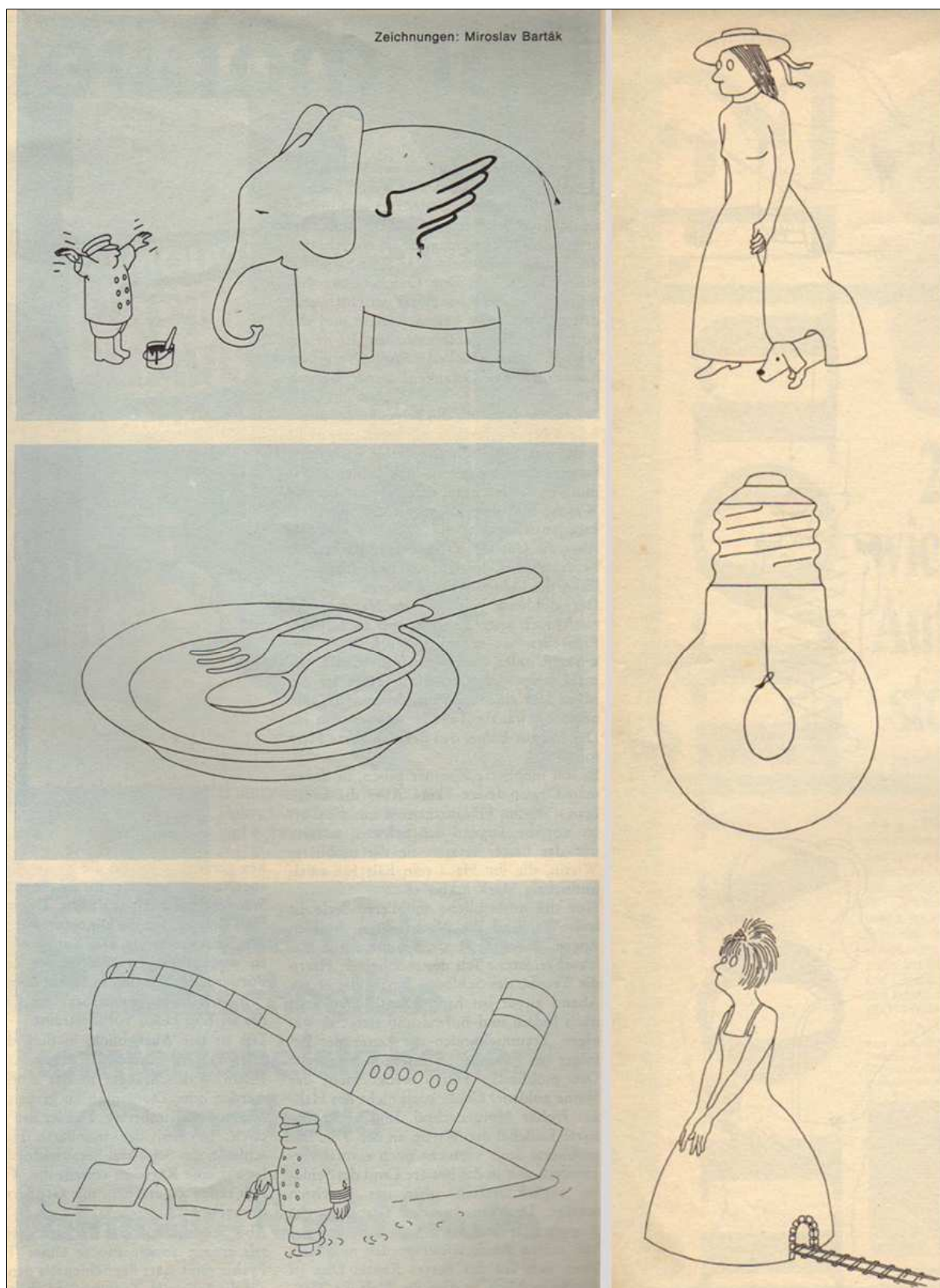
slavných "západních" karikaturistů na onen svět. Právě Barták tu zůstal, skoro jako poslední trumf redakce - jeho barevná kresba "na dané téma" obvykle má pro sebe v každém čísle celou stranu. Někdejší superautoři Nebelspalteru už jsou dílem v hrobečcích (Canzler, Lorient,

Moser, Spahr, Hans a Freddy Siggové, Augustin, Stauber, Hürzeler, Scapa, Rauch, Gilsli...)
anebo se v ateliérech věnují tvorbě ve vyšším patře evropského výtvarného pantheonu.

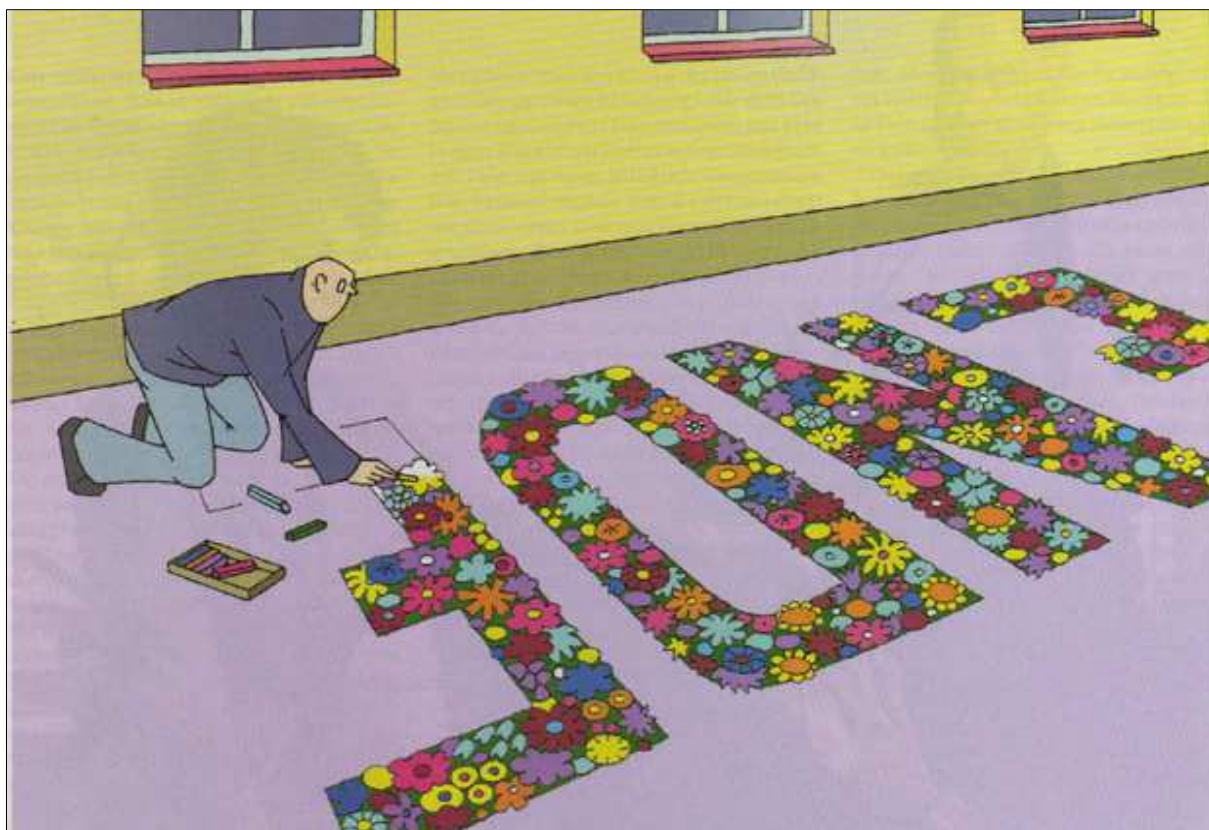
Vraťme se však na počátek - začal 18. November 1970, kdy vyšel *Nebelspalter* Nr. 46 (**viz na začátku!**) a v něm trojstrana, kterou nyní nabízíme po stránkách nejen jako kuriozitu, ale také jako vlastní polívčičku. Měli jsme v ní prsty, neb jsme Bartákovy kresby strčili do velké obálky, opatřili známkami a - světe div se - ony fakt došly do Rorschachu na stůl šéfredaktora *Franze Mächlera*... Včetně do němčiny převedeného doprovodného dopisu, plus textu o autorovi s podpisem I. H. Byla to velká radost, když vzápětí šéfredaktor do Prahy odepsal, že měl **z této zásilky** obzvlášť velkou **radost!** Doprovodný text o M. B. sice napsal a podepsal jiný autor (R. D.?) - ale základ spolupráce byl položen. Pro Bartáka na léta a pro Hanouska aspoň na jistou dobu. Protože ten druhý namísto honoráře za posílané příspěvky požádal o "pouhé" zasílání týdeníku zdarma.

Šéfredaktor *Franz Mächler* s tím souhlasil a po zaslání a pak otištění zaslaných medailonků tří českých autorů včetně více než tuctu kreseb (kromě Mirka Bartáka šlo ještě o Standu Holého a Vládu Jiráňka) opravdu začaly docházet do Prahy Nebelspaltery (gratis). Jenže

koncem roku 1970 už v ČSSR příliš pokročila "normalizace" a tak to nevydrželo dlouho. Některá čísla (asi ta s obrázky Brežněva od *Horsta Haitzinger*a) ve schránce chyběla a nakonec týdeník přestal chodit úplně. Korespondence se Západem měla pro našince svá rizika a tak nevíme, zda vyšly i kresby ředitelů KŠ, což byla čtvrtá a poslední zásilka z Prahy.

Pro obveselení ovšem dodejme, že švýcarská redakce s posíláním výtisků nikdy nepřestala. Po mnoha letech - někdy počátkem let 80. toho století - najednou do schránky přišlo úplně nové a nepoškozené číslo s pražskou adresou I. H. Jelikož to bylo uprostřed července, vysvětlení bylo nasnadě - uprostřed dovolených někdo na cenzurní poště na *Gorkáč* neznal instrukce a časopis adresátovi nezabavil. Aby byla legrace úplná: do redakce **Dikobrazu** předplacený Nebelspalter stále docházel (braly si z něj vtipy) a jeden z kreslířů, který do redakce *Na Florenci* docházel, přísahal, že tam zahlédl i číslo Nebelspalteru s nalepenou celou adresou Hanouska. Mezi soudruhy celníky a soudruhy redaktory (byli přes ulici) se mohlo dít ledacos. Je možné, že šlo o to, aby se ušetřily valuty za předplatné? (!)

Ono **ENDE** namalované zde barevnými křídami nepochází z výše popisované doby. To se pozná nejen podle kreslířovy postavy a barvení ploch. Ale není to **KONEC** autorovy tvorby. Jen se hodil k závěru vzpomínky na začátky autora, když mu bylo 32 let (**viz portrét vlevo!**)

Dnes, tedy brzy... přesněji řečeno ve středu **6. 6. 2018** se ve vší skromnosti = bez nějakých veřejných oslav dožije neuvěřitelných **80 let**. Vynikajícímu kreslíři vtipů a prvnímu předsedovi **České unie karikaturistů** přejeme vše nejlepší. (GAG-men)

Kresby: **M. Barták**. Snímky: **RMS a archiv**

Salony Kobra v týdeníku *Instinkt*

Jak už jsme uvedli minule, o záslužné sérii **Salonů kresleného humoru** jsme přinesli první díl cyklu v minulém čísle. Zde je důkaz, že to opravdu v *Instinktu* číslo 14/15 (29. 3.) vyšlo - i když podpis autora (IH) z toho jaksi vypadl. Ale zásluha za vzpomínku na éru vernisáží salonů v MB stejně patří **Tomáši Čechtíckému**, tamnímu redaktorovi a dnes zároveň spisovateli, který to vymyslel a do časopisu zařadil.

Vzpomněl si tak na krátký čas, kdy jsme společně s Kobrou „na první dobrou“ (a se spoustou externích karikaturistů) vydávali legendární měsíčník **Škrt. „Čecht’a“** si tehdy k nám na chvíli odskočil ze Stadiónu jako redaktor. Snímek k tomu jsme proto vybrali z předávání **Emilů** slavným **Emilem**. Potěšení můžeme být z toho, že se tu aspoň dostalo na dlouholeté logo Salonů - známý **svazek klíčů** se znaky různých spolupředatelů.

Nu a hned vedle tohoto sloupku umístil grafik přes polovinu stránky fotografii, kde **Miroslav Barták** přebírá Emila od stejnojmenného pána. Bohužel, ani zde se v *Instinktu* zrovna nevyznamovali - chybí tu jméno kreslíře laureáta! Naštěstí právě **Tomáš Čechtícký** chystá pro tuto redakci s Bartákem rozhovor k jeho blížícím se (červnovým) osmdesátinám - a to nám připomíná, že i v GAGu musíme něco k těmto zakulatinám prvního předsedy České unie karikaturistů vymyslet - a to právě v tomto májovém čísle - vždyť v půli června už bychom přišli s gratulací o rovných devět dnů pozdě...

Takže, Mirku, drž se dále, jak fyzicky, tak oduševněle...

A ostatní si prohlédněte vtipy beze slov, které zahájily Bartákovu hvězdnou kariéru v slavném **Nebelspalteru**.

Najdete je v tomto čísle v rubrice „Objev“!

Honza Dědek:

“Akční perla Malé Strany”

Instinkt č. 14/15; str. 70

Úryvek z textu:

Je-li pravdou, že každý umělecký prostor má omezenou životnost, je Malostranská beseda Věcí Makropulos... Za půldruhého století v bývalém radničním domě na Malé Straně hostovaly největší osobnosti (...)

Pokud se k tomu připočtou **Salony kresleného humoru**, jež nezapomněly na žádného dobrého humoristu - zde návštěvníci mohli zhlédnout nejnovější vtipy **Stanislava Holého, Vladimíra Jiráňka, Dušana Pálky, Jiřího Slívy Jiřího Wintera-Neprakty, Jana Vyčítala, Jiřího Šalamouna, Františka Ringo Čecha** či **Jeňy-ka Pacáka** - lze bez nadsázky říct, že druhé tak kulturní místo s dlouhou tradicí v Praze neexistuje. (r)

KDYŽ NEMŮŽEŠ, PŘIDEJ. Olympionik Emil Zátopek nebyl minulým režimem vždy milován, ale v Malostranské besedě občas vystoupit směl.

Ladislav Hojný v "Pětce" = dubnová výstava v "Prádelně"

Rodilí "Pětkaři" asi vědí, co je Prádelna, my se musíme spokojit, že to je určitě na Smíchově - jinak by to časopis "Pětka" nepropagoval. My víme o kamarádovi **Ládovi Hojném** lecos navíc, přesto citujme z

www.ipetka.cz

Pětka

GALERIE PRÁDELNA

Ladislav Hojný představí Phila Bosmanse

Galerie Prádelna na duben nabídne velmi zajímavou výstavu „Nebe musí začít na zemi“, v níž komunikuje malíř a grafik Ladislav Hojný s vybranými myšlenkami Phila Bosmanse z jeho bestselleru „Nezapomeň na radost“.

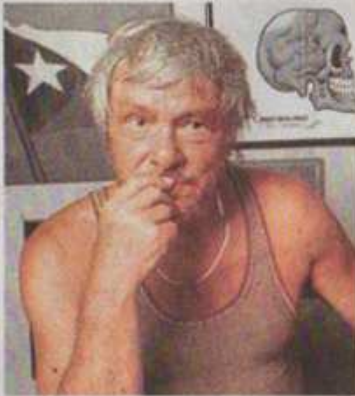

Ladislav Hojný dlouhá léta působil v časopisu *Ahoj* na sobotu

toho, jak "akmala" přibližují čtenářům: "do roku 2004 byl grafikem v redakci časopisu ministerstva vnitra ČR *Veřejná správa* a současně kreslil drobné satirické kresby pro pánský časopis *Playboy*..."

Barevný **Kája Saudek** vzrušuje bílou Opavu - i po smrti...

Jen pro dospělé. Výstava erotické kresby Káji Saudka má rekordní návštěvnost

ČR | Do přizemí mohou všichni, první a druhé patro je vyhrazené jen pro dospělé. Opavský Dům umění hostí unikátní výstavu erotických děl i fragmentů kreslíře Káji Saudka. Více než 150 vybraných kreseb, komiksů, olejů na plátně i skic s erotickou tematikou zahrnuje průřez od začátku do konce Saudkovy tvorby včetně prací, za které byl odsouzen do vězení. Většina děl výstavy s názvem 18+ nevznikla na uměleckou objednávku, ale čistě ze Saudkovy touhy tvořit. „Výstava má podtitul Od komiksu přes erotiku k pornografii a lidé uvidí i zatím nikdy nevystavené práce tohoto geniálního kreslíře, zapůjčené ze soukromých sbírek,“ uvedl dramaturg Opavské kulturní organizace Jan Kunze. Organizátoři hlásí rekordní návštěvnost. „Za necelé dva týdny ji vidělo 1 700 lidí. V průměru naše výstavy přitom měsíčně navštíví kolem osmi set lidí,“ dodal Kunze. Všichni plnoletí se mohou tvorbou již nežijícího kreslíře kochat až do 3. června. Kája Saudek zemřel před necelými třemi lety, bylo mu osmdesát let. Od nehody v roce 2006, kdy mu zaskočilo v ústech sousto masa a začal se dusit, ležel v kómatu v nemocnici. Patřil mezi přední české kreslíře. Jeho kniha Muriel a anděl byla vyhlášena nejlepším tuzemským komiksem všech dob.

ŽANETA MOTLOVÁ

Opavská výstava erotických kreseb Káji Saudka potrvá do června.

FOTO | ALEXANDR SATINSKÝ, MAFRA

JIWIPA má kresby v Mediažurnálu č. 1

Grafik časopisu se zřejmě rozhodl zvětšovat portréty "Kreslířů Mediažurnálu" do až (dáma promine) obludného rozměru. Po minulém obřím portrétu Gayera též JiWiPA na čtenáře shlíží v málem skutečné velikosti... (to má být vtip). Jenže raději bychom u textu přibližujícího dvě krajní polohy výtvarného projevu viděli právě nějaký z vtipných obrázků. Ale nejprve si tu připomeňme, co vše jsme o pražské autorce vtipů i koláží napsali... a přidáváme i ukázkou z několika kreseb zařazených na dalších stránkách sešitu...

Zde to je:

Pokud jste ještě nikdy nenarazili na kresbu s touto "poznávací značkou", nejste zrovna důkladným čtenářem periodického tisku. Myslím, že své vtipy publikovala úplně ve všech.

Ale pozor: nejde o autorku aktuálních satirických šlehů! Je představitelkou kreseb do odpočinkových příloh a do časopisů, které mají hlavně bavit a těšit, ne rozčilovat. Ačkoliv se to dnes nezdá, i takovou polohu (či úlohu) může mít kreslený humor.

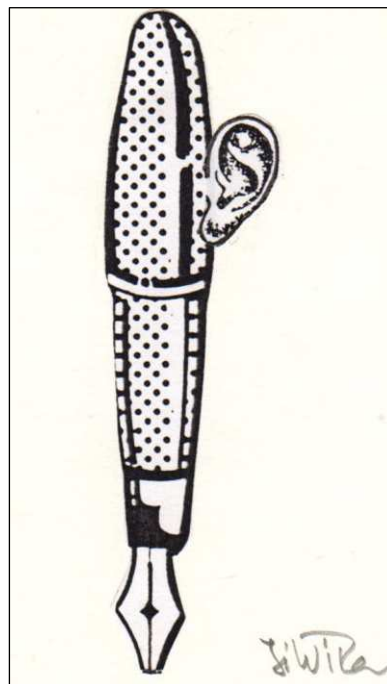
Jiřina Wilma Palková se narodila v Praze

(1949) a v Praze 5 na Smíchově nepřetržitě bydlí a působí. Je členkou Asociace užité grafiky a svoji profesionální dráhu začala uměleckou fotografií a kresleným humorem, dnes se zabývá knižní a novinovou ilustrací a propagační grafikou. Od 70. let minulého století pracovala pro obrazové zpravodajství ČTK a také byla fotoreportérkou časopisu Nová Praha. Značkou JIWIPA ovšem signuje výhradně kreslené vtipy a že jich už nadělala pár tisíc je zřejmě už jen z výčtu titulů, kde všude ji humorné kresbičky otiskli.

Už v únoru 1977 jsem v rubrice "Hvězdy kresleného smíchu" v dětském týdeníku napsal, že: **"Palková patří k té půlde-sítce odvážných českých žen, které se rozhodly ukázat mužům, že smysl pro humor není jen jejich výsadou"**.

Kurátor Josef **"Kobra"** Kučera jejím grafickým dílům věnoval dvakrát *Salon kresleného humoru* v pražské Malostranské besedě a na sklonku minulého tisíciletí v roce 1999 napsal, že dlouho znal dvě různé Palkové - první coby drobnou grafickou křehkých koláží. A druhou coby malou kreslířku ještě menších panáček, nositelů převážně slovních vtipů (občas je zastupují oblíbená domácí zvířátka). **"Dlouho jsem si myslel, že spojit její smysl pro práci s převzatými obrázky s kresbou se nemůže podařit. Jsem rád, že jsem se mýlil, že dokázala spojit své vnitřní výtvarné různoběžky,"** napsal tehdy Kobra do výstavního katalogu.

Autorka značky JIWIPA znali dříve ve všech redakcích, kde se pravidelně publikoval kreslený humor. Jako ilustrátorku a kolážistku ji znali nejen v časopisech, ale i v knižních nakladatelstvích. V dnešním čísle Mediažurnálu proto představujeme Palkovou v obou polohách. Co si budeme povídat, nová média se už kvůli shánění klasických kreslených vtipů nepřetrhnou. A Jiřina zase setrvává ve své původní rukodělné pozici a říká se, když může vystavit svůj obrázek buď za výlohou prodejny uměleckých děl anebo

v celém souboru jako samostatnou výstavu. Takových měla dodnes 35 a 40 výstav bylo tzv. kolektivních (mj. v zahraničí: Polsko, Belgie, Německo, Bulharsko, Maďarsko, Rakousko - a samozřejmě i na Slovensku). Stejně či více početný je i seznam ilustrovaných knižních titulů (mj. Chevalier: *Zvonokosy*, Rakous: *Modche a Rezi*, Thürk: *Kejklíř* a také třeba Lindbergová: *Rybářské děvče Kullerönu...*).

Jako novinář aktivní v oblasti výtvarné publicistiky v periodickém tisku bych už tady málem napsal, že *JIWIPA* je asi poslední žijící **pražskou** autorkou kreslených vtipů... Ale objevila se přece *Lucie Seifertová*, která si odskočila od velkých projektů. Jsou to vlastně vtipy, kterými ilustruje větší články ve čtvrtletním Magazínu MfDNES. Jinak baštou "dámské karikatury" zůstává Brno, kde na *Švejdovou* stále ještě můžeme vzpomínat jako na pátou z nahore kdysi zmíněné púldesítky výtvarnic, tedy na M. Plotěnou, M. Mlejnkovou, I. Valockou a J. Ho-

lečkovou (i když ty dvě poslední z Brna už nadobro zmizely). Ale budeme se těšit, že i s čtyřlístkem vtipných autorek, vykvetlým kdysi pod Špilberkem, se někdy na těchto stránkách sejdem. (IH)

A ještě jeden obrázek...

(navíc se zajímavou historkou!)

Těžko by komu, natož žurnalistům, mohlo ujít, co se událo v minulém měsíci na východním Slovensku. Párek mladých a investigativních (rovná se drzých!) novinářů byl zavražděn a vše svědčilo o tom, že se tak stalo proto, aby nedokončili svůj objevný a někomu nepříjemný analytický materiál z tamního kriminálně - politického prostředí.

Což se stalo zrovna v momentě, kdy grafik na obálku Mediažurnálu zalamoval pečlivě barevnou karikaturu *kreslíře čísla*. S textem, který tu právě vidíte:

“Okamžitě tu rakev otevřete! Manžel ještě musí napsat fejeton.”

Jen tak tak, že tak nedošlo k přímo neuvěřitelnému souběhu vtipu a tragédie. Jistě by slušel obálce časopisu *Sorry* - ale na obálce bulletinu váženého Syndikátu novinářů, který uvnitř sešitu právě vyjadřuje plnou podporu a soustrast slovenským kolegům...?

Inu, jen pozorné osobě můžeme vděčit, že se věc napravila, vtip byl včas vyřazen a *Mediažurnál* vyšel (poprvé po dlouhé době) bez humorné kresby na titulní stránce. Přiznáváme, že jsme nebyli těmi, kdo skandálu zabránili. Naopak; jsme těmi, kteří na to, jaký že vtip pro titulní stranu už před pár týdny vybrali, zcela zapomněli. A bombu tikající v daleké redakci jsme tak nezaslechli! (G-m)

Nepřakta “Vtipy nejen z Dikobrazu”

Regionální muzeum Kladrubska na náměstí v Kladrubech pořádá od konce dubna výstavu *Jiřího Wintera - Nepřakty*. Datum ukončení neuvádí. Snad tam vydrží i po celý květen...

Proč je zrovna Česko nejlepší pro život?

Text s důvody pro toto tvrzení vzbudil zasloužený ohlas u čtenářů sobotního magazínu *Víkend DNES*. Neušlo nám, že mezi stovkou důvodů našlo i pár nám blízkých. Tak třeba: HUMOR. (Povídejte Kanaďanovi české vtipy. Bude nechápavě koukat. Ironie, nadsázka, to vše je nám vlastní.) Dalšími důvody, které bereme: HOSPODY (kde se zasmějeme i pohádáme), PATETIČNOST (je nám cizí, spíš si děláme legraci), UPŘÍMNOST (no, nějaký ten “americký” úsměv by občas neškodil), CIMRMAN (nikdo jiný na světě ho neviděl)...

Už zase ta jejich **kabinetní** politika

Galerie Kabinet: takto vypadalo nedávné - vysoce **Sorristykované** - ještě dubnové setkání při zahájení výstavky autorů zábavně satirických kreseb v domovské (nejen) kavárně. Zaslal a zřejmě i Jiřího Košťýře vyfotil **Fefík**. Skupinu **Setík, Fefík, Rakus** naopak fotil **Košťýř**. Další dva portréty se nám už sem nevešly pro nečekaně zvýšenou objem-

nost jistých osob. Krom Radovana Rakuse a Košťýře vystavují i štíhlí **Borek Pralovský** a **Tomáš Souček** - ale jejich snímky jsme nezískali.

Snímky: **Jiří Košťýř a Fefík**

A rychle zpět do Malostrandy:

Vpravo obrázek z Besedy - samozřejmě vtipný!

Tohle není foto z **Instinktu**, ale tématicky se hodí. Kresbu totiž vyfotila v předsálí **Malostranské besedy** **Ludá Razimová** dne 7. 4. 2018 na plesu divadla **Dostavník**. Autorkou díla je prý 14letá dívka. Že by nám tak blízké prostory měly vážně i tak silné motivační účinky...?

V tvrzi tvrdí **starou dětskou muziku!**

Velká galerie **Chodovské tvrze** uvádí výstavu nejvýznamnějších českých ilustrátorů 20. století, zaměřenou na zcela specifickou část jejich tvorby, a sice dětskou ilustraci. K vidění je výběr maleb, kreseb i grafik zvuchných jmen jako **Jiří Trnka, Adolf Born, Josef Lada, Jiří Winter - Neprakta** a další... Přesný název zní:

Svět dětské ilustrace:

TRNKA, LADA, BORN A DALŠÍ

Výstava potrvá až do 13. června 2018. Otevřena je denně (krom pondělí) 13 - 19.00 hodin.

Adresa: Chodovská tvrz, Velká galerie, Ledvinova 9/86, Praha 4 – Chodov

Pozvánka: Malý Mikuláš a jiné ... Galerie Villa Pellé 4/5—15/7 2018

Doprovodné programy výstavy - Akce (jen ty konané po vydání tohoto čísla e-GAGu)

čtvrtek 17. 5. 18:00

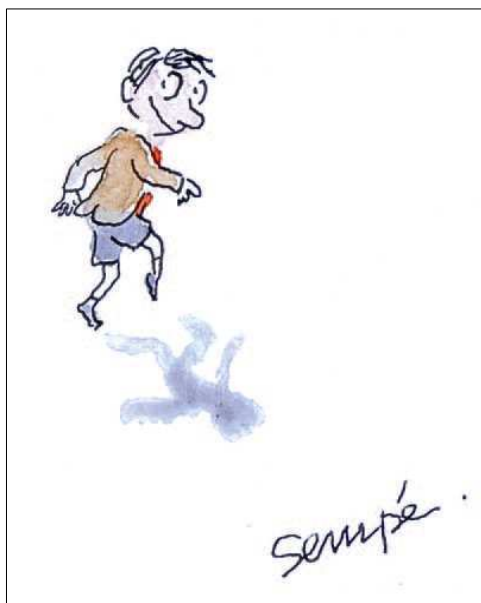
Komentovaná prohlídka výstavy / s odborníkem na kreslený humor **Ivanem Hanouskem**.

sobota 19. 5. 15:00

Mikulášovy průšvihy – Jak se animuje rvačka? / Animátorská dílna s Ultrafun. Rvačky jsou nosným tématem spousty kreslených filmů. Jakými způsoby můžeme zápasit na animačním poli, si ukážeme v otevřené dílně. Rezervace: dilny@villapelle.cz

úterý 22. 5. 18:00

Komentovaná prohlídka výstavy a beseda / Sempé – ilustrace, karikatura, vtip / chcete se dozvědět více o kresleném humoru, ilustraci a karikatuře? Nikdo není povolanejší než publicista **Pavel Ryška**, který vás provede výstavou a pak odkryje silné stránky Sempého tvorby.

sobota 26. 5. 15:00

Marcelín Pivoňka – uvedení knížky nakladatelství *Baobab* / Sempé se po Raoulovi Taburinovi opět vrací. Kreslířská exhibice TAK i TAK: aneb pohotiví ilustrátoři v přímém přenosu a přednáška o typologii francouzských nosů. Zároveň bude představena řada knih baobabí francouzské sezóny.

čtvrtek 31. 5. 18:00

S humorem nad kresleným humorem / Beseda / s českými karikaturisty nad těmi světovými a naopak – **Jiří Slíva, Miroslav Barták, Miroslav Kemel, Fefík, Ivan Hanousek**.

pátek 1. 6. 15:00

Den dětí / Jak to chodí na plácku / se spontánním fotbalovým zápasem, kejkliřem a žonglérem, s cukrovou vatou, zmrzlinou a ochutnávkou francouzského vína. Od 15:00 projekce filmu *Mikulášovy patálie* v půdním kině. Rezervace na projekci: dilny@villapelle.cz

neděle 10. 6. 13:30

Mikulášovy prázdniny / divadelní adaptace Mikulášových prázdnin v podání spolku Kašpar. Přijďte se podívat, jak si

Mikuláš a jeho parta užívají léto! Vstupenky možné zakoupit přes GoOut nebo přímo ve Villa Pellé.

Kresba: **Jean-Jacques Sempé**

Dvakrát Slíva...

Tyto snímky sice mají společné téma. Ale zároveň témat více. Tedy třeba hned několik:

Jiří Slíva - Výstava - Víno - Kresby

Zatímco autor je nesmírně akční, dělá i dvě či tři výstavy měsíčně, zato GAGmen stíhá sotva jeden e-GAG za měsíc. Takže musí veškeré pozvánky anebo snímky z vernisáží jaksí zkombinovat.

Vlevo je výsledek:

Starý Plzenec v úžasném prostředí moderní galerie ohromí už jen osvětlením (a jistě i povznese či uzemní tamním sektem!) **Brut(ální)** grafika Jiřího Slívy potěšila zase milovníky

výtvarného umění s vtipem v Galerii 32 v **Náměšti**. Oslavy **nad Oslavou** proběhly 13. 5. též dobře a výstava tam nabízí návštěvu ještě slušných pár týdnů - až do 8. srpna 2018... (r)

Slíva na obálce - i pod ní - v "Hobule(u)"

Začneme od konce. Jelikož málokdo z ČR a možná ani občané z východní části Prahy nemají páru o tom, co je a co znamená **HoBuLet**, tak tedy: HOlešovice-BUBny-LETná jsou čtvrti, které dohromady skládají Prahu 7. A právě tam kdysi na rozdíl od běžných nápadů jak pojmenovat místní "radniční" měsíčník (jako "Pětka" či "Šestka"...) sestavil jistý člověk jeho název takto. Kdyby se totéž událo "u nás na šestce", vycházela by tu třeba "Bředejstřešruz".

Jiří Slíva ovšem přesahuje hranice svého Veleslavínu, Vokovic, Dejvic, Bubenče... a Prahy 6 vůbec. A - jak vidíte **výše** - o jeho dílo se zajímali i na nedaleké Létné.

Ilustrace patří k "**Tématu čísla**":

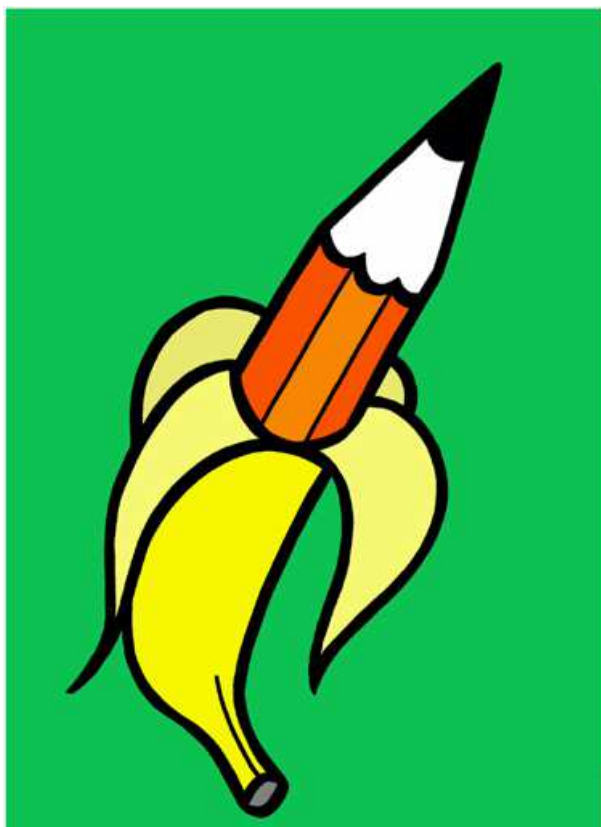
Jak si udržet bydlení na Sedmičce. Díky za dubnový výtisk patří známé dodavatelské firmě Aleš Morávek (z Pětky). V březnu byla obálka dílem *Nikoly Hoření*, a v GAGu jsme už ze stejných novin kdysi přetiskli obálku od *Mirka Bartáka*... /red/

Vtip měsíce dubna

V dubnovém kole došlo do soutěže 45 kreseb. Marek Simon se se třemi vtipy vešel do první desítky. Jeho kresba obsadila 2. místo a dvě další dělené 6. místo. Obdobně uspěl Josef Prchal, který k dělené 3. pozici získal i dělené 6. a dělené 10. pořadí. Zvítězil Míla Martenek, který se tematicky držel svých tradičních mezilidských vztahů.

Vybíráme kresbu **Marka Simona**, jenž píše, že tentokrát nabídl něco ze své méně známé, viditelně propracovanější tvorby - **viz kresba**. (r)

V GAGu po celý letošní rok vítáme vtipné kresby na téma "**100 let**" (aneb **1918-2018**).

Pavel Rychtařík předvádí pokroky v Ratajích n/S.

Mimořádně v neděli 6. června 2018 se v Galerii Chodba Klubu Čtrnáctka v posázavských Ratajích sejdou příznivci kreslených fórů na vernisáži výstavy Pavla Rychtaříka, jehož tvorba patří k těm málo dnes už v kraji (nejen středočeském) vídaným důkazům, že u nás tento žánr ještě nevymírá se starou gardou sedmdesátníků (a výše). Radost z toho máme všichni, nejen galerista Ota Kmínek, který už užíval chtěl s letními výstavami českých karikaturistů přestat kvůli pocitu, že jich víc na trhu prostě není...

A teď v pozvánce na výstavu o autorovi píše, že *"jeho věk můžeme matematicky vyjádřit konstatováním, že se rovná 13. prvočíslu řady od nuly do padesáti. Jisté je však to, že jeho humor, podaný skvěle zvládnutou kresbou, je podstatně méně zamotaný, než konstatování o jeho věku."*

Pokud jste též nevyřešili tento více než jen úsudkový příklad, berte na vědomí, že dnes jde o příslušníka řídké nové generace (za nastupujícího se v našem žánru počítá umělec, jenž o mnoho nepřekročil 50 let). K vidění je jistě nejméně do prvního víkendu července.

Náměstí Míru 14, 28507 Rataje nad Sázavou; Ota Kmínek 602 292 832; www.penzion-rataje.eu

Vhrstí vyvrací tucet "oblíbených omylů" o Josefu Ladovi

Uvádí například, že Lada rozhodně vždy nebyl ryzím českým národním umělcem:

"Lada sice dostal v roce 1947 titul národní umělec, ale zažil i doby, kdy ho Češi za 'svého' rozhodně nepovažovali. Třeba když v roce 1936 vytvořil výpravu Prodané nevěsty pro Národní divadlo, vrhli se na něj vlastenci, co si to dovoluje znevažovat vznešené české dílo svými naivními kresbičkami."

Představ si, že mi ten surovec každý večer recitoval poezii.

Protože jde o informace (či názory?) docela zajímavé, najdete je vcelku na:

<http://www.vhrsti.cz/jednooky-josef-lada-a-dalsi-hlouposti-ktere-si-myslíte-ze-o-velkem-ceskem-maliri/>

A abychom text dokreslili, sáhli jsme pro vtip od autora **Vhrstí**(ho) (**viz vlevo!**) a po Ladově novinových veselých kresbách z vynalézavě pojmenované **"Veselé kresby"**. (Vydala DP 1947)

Jenže to musíte nejdřív otočit list. Ty totiž najdete až na další straně tohoto GAGu! Sami však jistě bez nejmenší potíže usoudíte, proč jsme z vtipů publikovaných v novinách před nějakými 80 lety vybrali zrovna tyto tři... Pokud si pomyslíte, že kvůli jejich námětům - pak přihořívá...

VESELÉ KRESBY

JOSEFA LADY

DP

— Pane hajný, proč je ten les tak zaneřáděný od papírů?

— Ale dole u nádraží rozdávali letáky, aby výletníci dbali čistoty.

Staré, zlaté časy

Ten pokrok taky není všechno! Tak na příklad to psaní. Dříve, když už někdo chtěl psát, nekoupil si pero, nýbrž husu, vyškub' jí brko a zbytek přišel do trouby.

— Jak to? Vy, majitel pěti domů, hledáte byt?
— Když v mých domech jsou tak vysoké činže...

ÚSMĚVY Pavla Matušky

Ve středu 25. dubna 2018 byla v Litomyšli již po sedmé otevřena sezóna **Lázní ducha** s bohatým programem. Součástí hlavního sobotního programu 28. dubna byla i vernisáž výstavy **Pavla Matušky** nazvaná **Úsměvy**, která za příjemného počasí proběhla na dvorku objektu bývalého pivovaru (dnes **Informačního centra**).

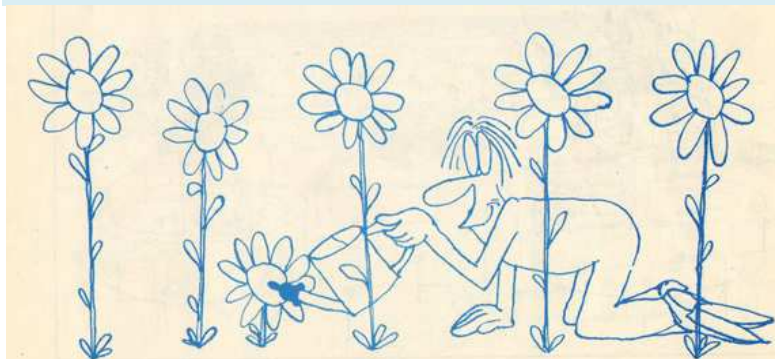
Tu uvedli **Václav Žmolík** (redaktor Českého rozhlasu) a **Václav Kotek** (Divadlo Jára Cimrmana). Po proslovech přítomné publikum vystoupalo po schodech do patra, kde v podkroví, pod úžasným historickým trámovým zámeckého pivovaru, je instalováno 25 obrazů, 7 dřevěných plastik a menší počet kreseb. S přihlédnutím k navazujícím programovým vystoupením slavnosti, začala vernisáž v dosti netradičním čase - již ve 12.30 hodin. To však nemělo vliv na solidní účast veřejnosti, která se na zámeckém nádvoří scházela k tradičnímu průvodu. Pro ten je charakteristické, že obyvatelé Litomyšle se v hojném počtu oblečou do historických kostýmů napříč staletími, ale také do nejrozumnějších maškarních a parodických hábitů. A po shromáždění se před zámkem, pak vyrazí průvodem, doprovázeni dixielendovou kapelou dolů do města na Toulcovovo náměstí. Zde pak na pódiu, ale i v přilehlých ulicích historické části Litomyšle probíhají pestrá vystoupení různých kapel, pouličních kejklířů, klaunů a prodejců všeho možného. V Litomyšli na zámeckém návrší i pod zámkem bylo veselo. „Byly to lázně ducha a legrace“, říká Matuška

(místo nasky je v brýlích) a dodává: „Snad k dobré atmosféře přispěla i ukázka z mé tvorby“. Ze snímků jsme vyňali to podstatné. Nahoře instalace výstavy (včetně 3D); uprostřed zve na ni autor diváky: „Tam nahoru“ (vedle Žmolík) a dole: „Už jsou tam...!“ A nebylo jich málo.

Výstava **ÚSMĚVY Pavla Matušky** v Zámeckém pivovaru (IC) v Litomyšli je otevřena denně od 9 do 17 hodin až do 8. června 2018.

Pralovszký szpisovatelem (ale s vtipy neszkončil)

Ze *Sorry* i z inzerce nakladatelství *Sulc-Švarc* jsme zjistili že humoristický román **Borise Pralovszkého** o požáru rodinného pohřebního ústavu má 272 stran, má černý název **No-hama napřed** a „k tomu všemu autor nakreslil několik desítek burleskních karikatur“.

Obálka katalogu **Salonu Stanislava Holého** (bylo mu **28 let**). Podle všeho to byl 5. Salon a zároveň poslední pořádaný v divádelku **Atelier** ve Spálené ulici v Praze 1.

Tehdy se katalogy usadily v počtu 16 stránek formátu A5 na šířku (**viz!**) a tento obsahoval dvě stránky textu **Josefa Kučery KOBRY**. Text i kresby byly tištěny modře, vlastní „logo“ cyklu výstav **SALON** bylo (dle J. K. Kobry) z tzv. „**bednového**“ písma a stejný typ písma zvolil grafik i pro jméno vystavujícího umělce v titulku textu o autorovi.

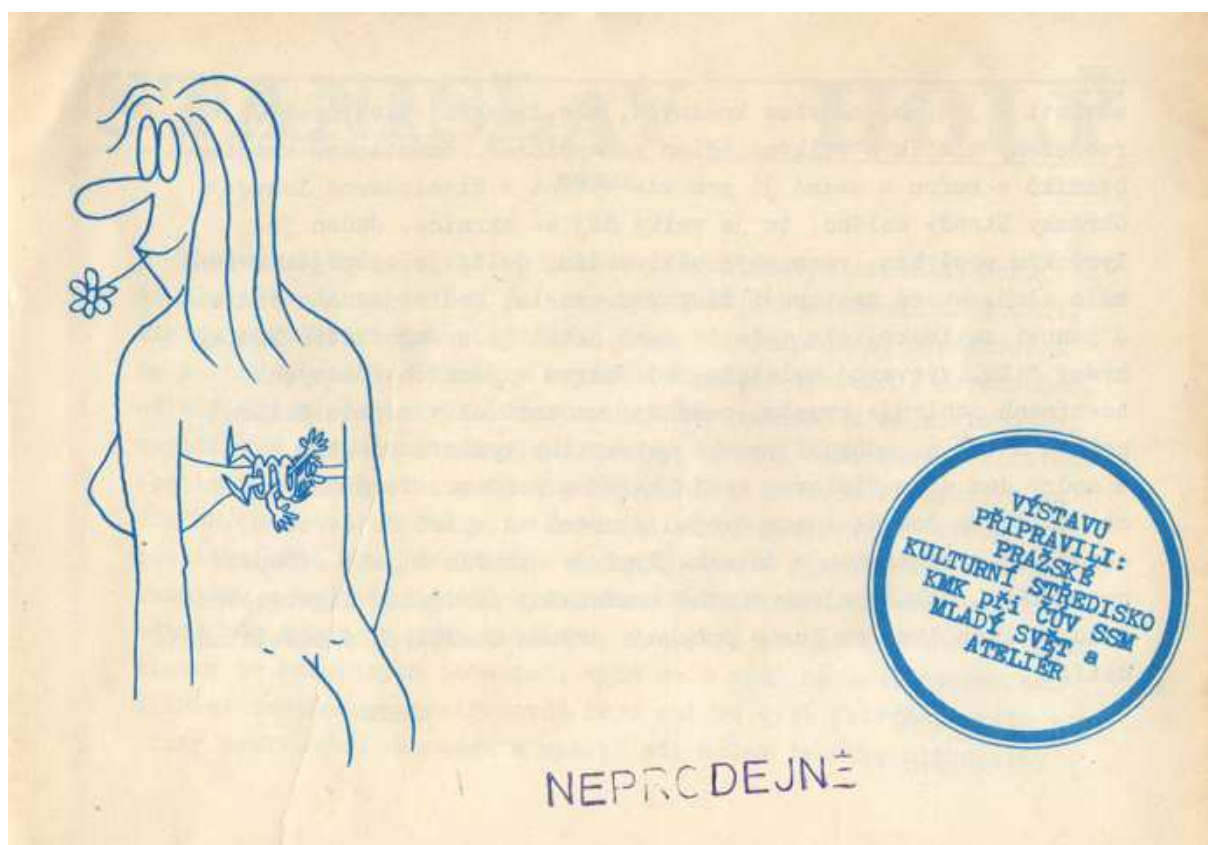
Na 16. stránce, tedy zadní obálce byli jmenováni pořadatelé: organizace Pražské kulturní středisko, „**KMK**“ při ČÚV SSM, Mladý svět a Atelier. Mladý svět zde byl uveden konkrétně pro výstavu Standy Holého (začínal pro tuto redakci redigovat zadní

stránku kreslených vtipů), divadlo zřejmě naposled; další Salon se konal až v červnu 1972 při Portě v Sokolově. Od podzimu se pak Salony kresleného humoru na mnoho desetiletí uhnízdily v Malostranské besedě a formát katalogů byl skoro pokaždé zachován. Exemplář s věnováním kamarádovi (I. H.) byl vzadu navíc vždy orazítkován: „NEPRODEJNÉ“.

Vtipy z katalogu byly poměrně staré, znali jsme je už rok nebo dva z čtrnáctideníku *Universita Karlova* i z ubrousků, které nám Standa kreslil v hostincích či vinárnách. A poznali je poprvé i v zahraničí: soubor těchto černobílých kreseb jsem poslal do redakce prestižního barevného *Nebelspalteru*, kde jim věnoval šéfredaktor *Franz Mächler* celou dvojstranu (rovněž tak Jiránkovi a Bartákovi; o tom, jak se mu právě Barták tak líbil, že tím začala celá půlstoletí trvající éra publikování ve Švýcarsku, píšeme v rubrice „**Objev**“ v tomto čísle.

Pokud jde o styl, byl to už od počátku hotový (byť ještě jen černobílý) projev Holého. A co do témat byla v katalogu zastoupena na výstavě rozprostřená tehdejší široká škála nápadů z několika oblastí. Počínaje jemnou tehdy „kyticíkovou“ dnes bychom řekli „pravdoláskařskou“ tematikou (a la *Rymond Peynet*) a konče na tehdejší dobu velmi odvážnými více než jen „erotickými“ fóry beze slov - dle vzoru (právě k nám koncem 60. let dorazivšího) magazínu *Hara-Kiri* z Paříže...

V té době studoval **Stanislav Holý** na VŠ UMPRUM (ateliér Adolfa Hoffmeistera) v Praze, od kud to bylo jen několik desítek kroků do vinárny U křížovníků a pak *U městské knihovny* (tzv. U Svitáků), kde se mísili studenti se studenty už bývalými i teprve budoucími. Holý byl ještě v okouzlení „*Žlutou ponorkou*“, ale její barevnost využil teprve později ve svém (snad diplomovém?) díle. Byl to tucet grafik - kalendářních měsíců pro nástěnný kalendář. A - navíc ještě přímo unesen belgickým *Folonom* - potvrdil svůj výtvarný názor později jak v obou dílech „*Pana Pipa*“ pro děti, tak v komerci - nejprve právě dětském *Studiu Kamarád*, pak však i v obří televizní soutěži měst, které „ušil“ dokonce komplexní výtvarný střih.

Kresby: Stanislav Holý

Z mnoha desítek výstav **Stanislava Holého** zde vypisujeme alespoň ty, které jsme navštívili v rámci **Salonů** kresleného humoru; i když zatím všechny v evidenci nemáme. Víme, že jako autor vtipů se Holý prezentoval samostatně v Malostranské besedě ve **14. salonu** (1973) a ve **31. salonu** (1975). Pak ještě několikrát ve skupinových výstavách autorů workshopu, nositelů titulu HUDr. a podobně. (r)

Za 3 měsíce uplyne kulatých 20 let od smrti Stanislava Holého (25. 2. 1943 - 14. 8. 1998 v Praze)

Když se pařížský **Jean Jacques Sempé** těšil na své desáté narozeniny, narodil se ve středočeském Polabí **Vladimír Renčín**. Tomu bylo deset, když Sempé publikoval svůj první kreslený vtip. Jejich osudy se střetly v podobě nadání pro stejný druh tvorby. Přesněji řečeno: zatímco Sempé o Renčínově prvé otiskované kresbě v roce 1959 netušil, pro Renčina bylo setkání s kreslenými vtipy už zralého pařížského umělce událostí. Pro začínajícího českého karikaturistu se Sempé stal důležitou inspirací.

Jean-Jacques Sempé

* 17. srpen 1932, Pessac, Drapeau, Francie

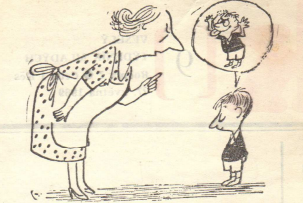
Školu opustil ve 14 letech, našel si práci poslíčka na kole, reprezentoval výrobce zubní pasty, později byl prodejcem vína. V 50. letech začal svou kariéru humoristického kreslíře v bordeauxském *Sud-Ouest*, ještě pod pseudonymem DRO. Zde také publikoval první kresbu pod svým jménem. Později zfalšoval své dokumenty a přidal se k armádě, kde měl často disciplinární potíže. První pravidelnou práci kreslíře mu nabídl belgický časopis *Le Moustique*, odkud také vzešel požadavek na vytvoření nové komiksové postavy. V roce 1952 Sempé přichází s postavou malého Mikuláše. Ředitel novin trvá na vytvoření komiksu, Sempé navrhuje právě Mikuláše a přizve Reného Goscinného. Později *Sud-Ouest* iniciuje vznik psaných příběhů s ilustrovaným doprovodem, kterého si povšimne manželka Alexe Gralla, ředitele nakladatelství Denoël, a iniciuje tak první vydání příběhů Malého Mikuláše autorského duu Sempé-Goscinný. V dalších letech publikuje Sempé v mnoha novinách a časopisech: *Le Rire*, *Noir et Blanc*, *Ici Paris*, *Samedi Soir*, *France Dimanche*. Pravidelně spolupracuje s *Paris Match*, kde se setkává s důležitými francouzskými kreslíři, Chavalem a Boskem. Spolupracuje s Goscinného časopisem *Pilote*, s časopisy *Punch* a *Esquire*. Od roku 1965 do roku 1975 posílá do *Expresu* každý týden jednu až dvě kresby, kreslí pro *Figaro*, *Nouvel observateur* a *Télérama*. Navštěvuje kavárny, bary a jazzové kluby (Tout-Paris, Chez Lipp, Café de Flore, La Closerie des Lilas, Chez atd.), přáteli se s Françoise Saganovou, Jacquesem Tatim, Jacquesem Prévertem a Savignakem. V roce 1978 vytváří první obálku pro *New Yorker*, kterých posléze nakreslí téměř stovku. Od úspěchu Malého Mikuláše a od roku 1962, kdy vydal své první album humoristických kreseb („Nic není jednoduché“), postupně každý rok vydává novou knihu kresleného humoru. Malý Mikuláš je přeložen do čtyřiceti jazyků, alba kresleného humoru vycházejí ve dvaceti zemích světa. Jeho ženou byla Mette Ivers, s níž má dceru Ingu Sempé.

Jean-Jacques Sempé
kreslí Mikuláše pro deník Sud-Ouest.

VEŠELÝ
TYDENÍK MLADÝCH
Ročník 1 • Cena 1 Kčs
17. května 1969

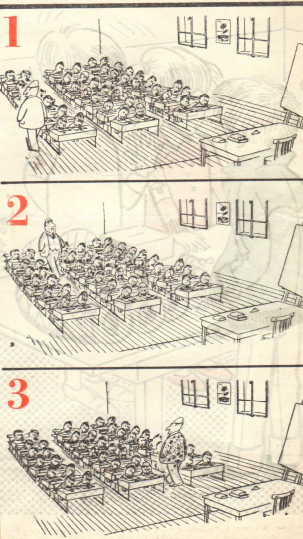
ježek

JEAN JACQUES SEMPÉ

vzpomíná: „Když jsem byl malý, kreslil jsem to, co jsem měl rád, sportovce, orchestry. V Paříži na vojnu jsem zažil nejkrásnější den svého života. Slízl jsem dvacet dní vězení za to, že jsem ztratil pušku. Když se šlo do vězení, muselo se přejít přes ulici. Nechal jsem předtím v jedné redakci spoustu kreseb. Koupil jsem si ten časopis a uviděl v něm své kresby. Šel jsem do vězení šťastný radostí...“

Letos 17. srpna bude Sempému již 37 let. Bydlí v Paříži v Draci ulici a je jedním z nejoblíbenějších francouzských karikaturistů. Kreslí často nejen děti, ale i pro děti. „han-

1

2

3

Následování vzorů

V kresleném humoru, tak jako v mnoha jiných oblastech, mladí autoři následují oblíbené vzory. V našem takzvaně národním kresleném humoru se tradoval nepovinný styl legendárního Josefa Lady. Na principu „tlustých čar“ postavil svůj úspěch například i Jiří Winter, klasik z firmy Neprakta. Právě on měl svého přiznaného žáka; a Jiří Janoščík v jeho tvorbě pokračuje, byť jen po stránce výtvarného rukopisu. Po nešťastné éře unifikovaného socialistického realismu padesátých let vtrhly do střední Evropy nové styly právě v kresleném humoru. A není náhodou, že kromě ikonického newyorského Saula Steinberga (původem z Bukurešti) to byli hlavně francouzští karikaturisti Bosc, Mose, Chaval, André Francois, jejichž vliv byl v Praze během pár let až nečekaně viditelný. Začínající samostatní kreslíři, bez opory jakéhokoliv výtvarného vzdělání, se rádi chopili instruktáže, jíž se jim dostávalo od počátku 60. let dvacátého století prostřednictvím náhodně přetiskovaných vtipů – obvykle s trapným titulkem „ze zahraničního humoru“.

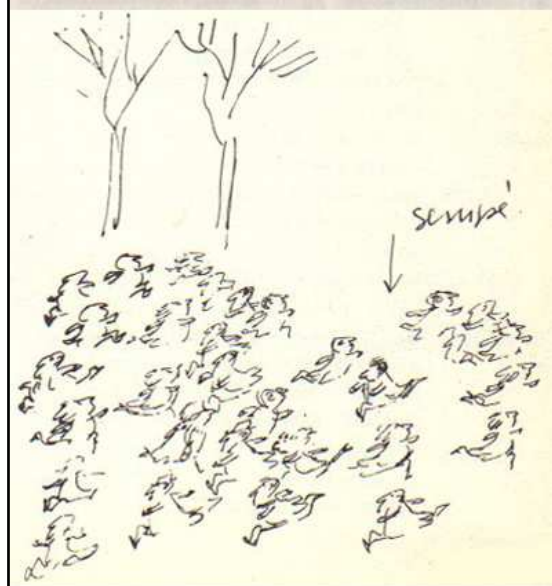
Vzácné informace z Francie

Nejen náhodné kresby, i mírné oteplení v možnostech vycestovat na Západ znamenalo lepší představu o tamním humoru a jeho autorech.

Koncem 60. let se však v kulturním tisku přece jen objevilo několik článků, které se věnovaly představování nových hvězd žánru „cartoon“ a nemohl mezi nimi chybět ani J. J. Sempé. „*Sempé je jen jeden*“, zněl titulěk článku o pařížském kreslíři vtipů od uznávaného (i v cizině) karikaturisty *Vlasty Zábranského* v brněnském čtrnáctideníku *Host do domu* – než byl

„Když jsem s kreslením začal, měl jsem chuť kreslit šťastné lidi. Chuť kreslit vtipný obrázek se šťastnými lidmi. Což je šílenství. Ale takový prostě jsem. Mimochodem, od té doby, co se mi hůř chodí, často kreslím lidi, kteří jdou rychle nebo běží.“

časopis zakázán... Zábranský se věnoval nejen Sempého životopisu a dílu, ale i tomu, jak to ve Francii v redakcích periodik vypadalo při zacházení s autory výtvarného humoru a srovnal to s poměry v Československu: „*Kromě mnoha cen z mnoha festivalů humoru má Sempé i vlastní sekretářku, to je pro člověka živícího se kresleným humorem jev kuriózní, nejen u nás, ale i ve Francii. Symptomatictější pro jeho mimořádnou úspěšnost je pro mne okolnost dvakrát kuriózní: byl jsem svědkem toho, jak vděčný redaktor z časopisu Paris-Match přiklusavší si do jeho bytu pro kresbu do příštího čísla, pokorně s ním konzultoval o jejím nejvhodnějším reprodukčním využití.*“

Mladým českým autorům humoristických kreseb, kteří s deskami obcházeli redakce, kde byli odkázáni výhradně na vkus žánrově neškoleného redakčního grafika, po takovém sdělení takřkajíc spadla brada. Jistě, víme, že i Sempé začínal podobně, jenže brzy ho úspěch jeho kreseb vynesl řádově výš. A způsobil i vydání několika tlustých publikací jeho vtipů. Na to si i ti nejpopulárnější čeští karikaturisté museli více než desetiletí počkat, stejně jako na slušné, a nikoliv jen soucitné otištění jedné či dvou kreseb či případné zařazení do rubriky v sobotní příloze deníku rovněž.

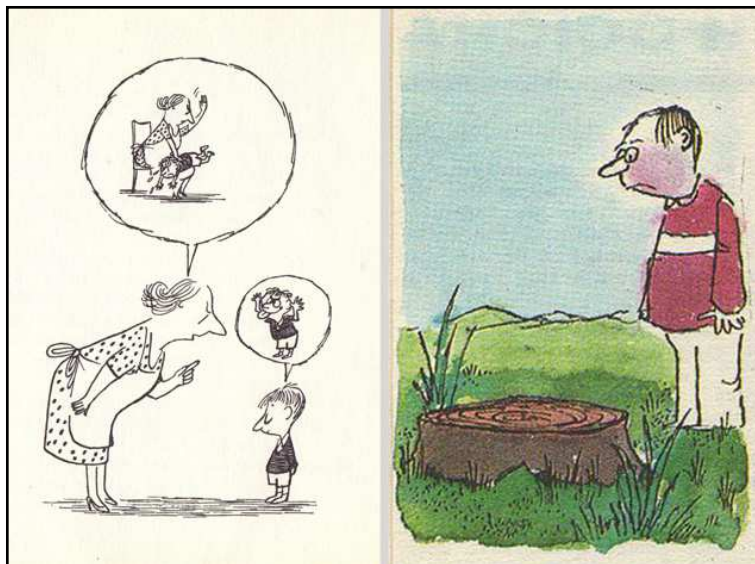
Vraťme se však ještě k Pařížanově „výskytu“ v Praze. Osobně se zde Sempé – na rozdíl od svého slavného kolegy *Moise Duponta* kreslícího jako *Mose* – neobjevil. Ale jako výrazný kreslíř nemohl chybět v různých periodikách; v rubrikách, které představovaly tvorbu světových karikaturistů v krátkých textech společně s ukázkami z jejich díla. Autor tohoto textu tak Sempému vě-

noval hned sedm medailonků. Vyšly v dětských časopisech (*Ježek* 1969, *Pionýrská stezka* 1972, *Sedmička pionýrů* 1976) i v populárních titulech pro dospělé (*Mladý svět* 1969, *Smena na nedel'u* 1978, *Ahoj na sobotu* 1979 a *Mladá fronta - Víkend* 1981). Mimoto se hlavně velkoformátovým vtipům Sempého dařilo i v časopise „100+1 ZZ“, kde jim mohli dát prostor a také to dělali - i to mělo svůj význam jako inspirace pro naše autory.

Sempé a Renčín: Co je spojilo a proč

Na rozdíl od jmenovce *Vladimíra Jiráňka* byl *Vladimír Renčín* jaksi mírnější, méně úderný, více veselý než drsný... A ve chvíli, kdy pražští bouřliváci vtrhli na stránky především kulturního tisku se znalostí tvorby autorů měsíčníku *Hara-Kiri* (předchůdce týdeníku *Charlie-Hebdo*) a zkoušeli, kam až se způsobem jednoduché kresby bez prokreslování tváří, postav i pozadí mohou dojít u nás, Renčín se potkal (nikoliv osobně) se Sempém. Jeho humor se mu natolik líbil, že začal zkoušet obdobný styl kresby a tak zapracoval na své oblíbě. Vždyť Sempé byl (nejen ve Francii) kreslířem humoru, nikoli karikaturistou satirikem. Jiránek a spol. vzývali a přejímali postupně humor autorů známých jako *Bosc*, *Siné*, *Ungerer*, *Topor*, *Chaval*, *Francois*, *Wolinski*... samozřejmě v různé míře dané nejen svými individuálními schopnostmi, ale i společenskou situací v ČSSR. Proto převažovala vizuální stránka této naší „nové vlny“ nad

kritickým zaměřením obsahu vtipu. V tom se právě Renčín setkal se svým inspirátorem. Když Sempé získával oblibu ve vysokonákladových časopisech (celostránkové vtipy v pařížském *Le Monde*), bavil Renčín jak v satiricko-humoristickém týdeníku *Dikobraz* a mládeži určeném týdeníku *Mladý svět*, tak i v úžeji zaměřených titulech (témata: muzika, věda, technika...). O obou autorech se však dalo říci, že tvoří vtipy srozumitelné. Sempého prostředím je Paříž, zatímco Renčínova dvojice se spíše toulá venkovem a zabývá se často přírodou.

Mikuláš a Bořík jsou bratrance

Nejužší propojení obou humoristů překvapivě nacházíme v jejich tvorbě pro děti. Už od počátku bylo nejvíc viditelné obdobné výtvarné pojetí dětských postav. Jak je známo, děti jsou pro výtvarníka odjakživa zdrojem těžkostí (viz historie světového malířství). Tehdy se k nám dostala zcela neškodná (leč západní!) publikace *Mikulášovy patálie* od dvojice Gosciny - Sempé. A to tak, že první kniha i pokračování, která následovala, tvořila zcela jednotný celek. A knihy měly celosvětový úspěch.

Českou odpovědí se stala domácí obdoba Vojtěcha Steklače, *Boříkovy lapálie*. Zcela automaticky padla volba ilustrátora na Vladimíra Renčína, jehož styl byl originálu nejbližší. A také povídání o Boříkovi získalo i díky Renčínovým ilustracím úspěch u čtenářů a ten obchodní u vydavatele. Při podrobnějším studiu jednotlivých dětských hrdinů lze samozřejmě najít různé odlišnosti, tu dětské nosíky více vzhůru, tam zase jinak pojaté dívky a jejich účesy. Málokdo to však považoval za pouhé epigonství, protože šlo o viditelné přihlášení se textem a ilustrací k slavnému francouzskému vzoru. Renčín se brzy ustálil ve vzhledu dospělých figur svých vtipů, když vymyslel svého hrdinu *Dlabáčka* a posléze ho obdařil ještě druhem, potřebným pro správné vyznění humoru se slovním doprovodem. Potom šlo už o jiný druh kresleného humoru, než pěstoval Sempé.

Rok 1968: Paris – Praha, různé příčiny i následky

Možná je důležité i odlišné prožívání památného roku 1968 v Československu a ve Francii. Barikády, v nichž hořely automobily, měly zcela rozličné důvody. V Paříži je stavěli a bránili levicovní studenti proti vládě stávajícího kapitalistického státu. V Praze se naopak mladí lidé v srpnu děsili tanků a bránili návratu socialismu v té podobě, kterou až moc dobře znali a od níž si na pár jarních měsíců v českých médiích radostně oddechli. Teď jim ji ruská vojska bezprecedentně přijela opět vnutit. A pak to vystřízlivění, když se politici poddali Moskvě a za Husákovy „normalizace“ došlo k masovému vyřizování účtů s „progresivními soudruhy“ a s těmi, kdo jim, jakkoliv fandili...

Vladimírovy patálie

Jak ukončit Renčínovu „škodlivou“ popularitu? Stačilo, že Renčín publikoval v zahraničí, ačkoli ve fakticky neškodných vědeckých časopisech (navíc, vtipy byly beze slov!). Šlo nesporně o přirozenou závist okolí: tehdy se příjmy ve tvrdé valutě (tuzexové bony) považovaly za něco úžasného, a tedy záviděníhodného. Renčín měl pak až do roku 1977 zakázáno publikovat. Stačilo to shůry přikázat šéfredaktorům místního deníku a celostátního satirického týdeníku (vydávala je komunistická strana) a další redakce se k zákazu automaticky přidaly. Sempé mezitím vycházel v Británii, v Západním Německu i za Atlantikem. To, s čím se Sempé nikdy nesetkal, tedy s nemožností výstav na prestižní adrese anebo vydáním velkolepých alb velkoformátových kreseb, bylo Renčínovou každodenností. Nakonec se ale dočkal, když nejprve jeho výstavu na Staroměstském náměstí v Praze (1982) navštívilo na 140 000 diváků a jeho první výbor z dosavadních vtipů

(1983) vyšel v nákladu 120 000 kusů. Dalšího alba (1986) se prodalo dokonce 140 000 výtisků. Renčín se sice nedomáhal zdaleka srovnatelného úspěchu, jako měl Sempé, pokud jde o počet velkých alb humoru vydávaných v cizině (dodnes vychází v Německu či ve Švýcarsku), ale v přepočtu návštěvníků výstavy na počet obyvatel v Československu a Francii ano.

Sempé: více než půl století v Česku

Není od věci podívat se na tvorbu Jeana Jacquese Sempého českýma očima. Uvidíme totiž něco, co je nám odjakživa blízké. Nejen proto, že v Česku i na Slovensku se s pařížským výtvarníkem setkal kdekdo, aniž by si to vůbec uvědomil. S grafickou tvorbou Sempého se po téměř šest desetiletí setkávali i jiní naši karikaturisté. Kdo z nich by si nepovšiml způsobů kompozice, postojů figur či jiných prvků a poté neprojektoval i do své tvorby? Zprvu se více než polovina ze Sempého vtipů v tlustých a velkých hlubotiskových časopisech stala víceméně jen zdrojem naší závidy – takovou polygrafii prostě v Československu nemáme, abychom mohli ten obrázek přetisknout! A napodobit to? Pro rotační knihtisk pražských novin musíme používat mnohem tlustší čáry, aby vůbec náš vtip správně vyzněl: tak zněl za panování komunistů téměř jednotný názor českých autorů vtipů.

Škoda jen, že dnes, kdy je tiskařská úroveň novin a časopisů v rámci Evropské unie srovnatelná, nepůsobí zde už tolik autorů, kteří by toho mohli využívat. A přízně navíc, že ani v redakcích tištěných médií nepůsobí tolik osobností, které by se za výtvarný humor coby druh publicistiky zasazovaly. Osvícených lidí, kteří by vůbec věděli, kde jeho autory hledat a jak je posláze ke kvalitní tvorbě vychovávat.

V každém případě už jen tak unikátní výstava, jaká je nyní v Galerii Villa Pellé, by mohla alespoň jejím návštěvníkům ukázat, o co dnešní konzumenti médií přicházejí. A třeba získat i pár nových autorů pro žánr, jehož královstvím vždy byly časopisy a jehož je Jean Jacques Sempé přímo velmistrem.

Ivan Hanousek

Text (viz výstřižek) byl otištěn přes celou stranu velkoformátových novin vydaných coby katalog k výstavě ve *Ville Pellé*. Ze stejného zdroje je medailonek Sempého s portrétem umělce. Snímek a kresba běžícího Sempého vyšly ve *“Wer zeichnet wie?”* (Diogenes Verlag 1963). Veselý týdeník mladých *Ježek* (**viz jiný výstřižek**) představil Sempého dětem jako autora kreslených vtipů v květnu 1969). A kresby chlapců? Jde o srovnání Sempého *“Le petit Nikolas”* a *“Bambuly”* z Renčínových ilustrací k Hanouskově povídce v *“Pionýrské stezce”* (1972).

Milá vzpomínka na Kypr; v úžasné grafické i tiskové podobě!

Recenzent se musí dost krotit, aby při pohledu na celostránkové kvalitní (jak jinak, než barevné) snímky z města Kyrenie / Girne ustál jistou nostalgii po krásném týdnu v turecké části ostrova Kypru. Ale pokusí se své dva roky staré dojmy z účinkování v porotě 5. ročníku mezinárodní soutěže kresleného humoru, nepřenasat při recenzování katalogu do hodnocení. A kdybyste něco takového přece jen v textu objevili, prosíme o pochopení - proto také toto upozornění čtete na samém začátku článku. A vstupme tedy do svazku, který nám před dvěma týdny došel od **Husseina Cakmaka** až přímo do redakce e-GAGu...

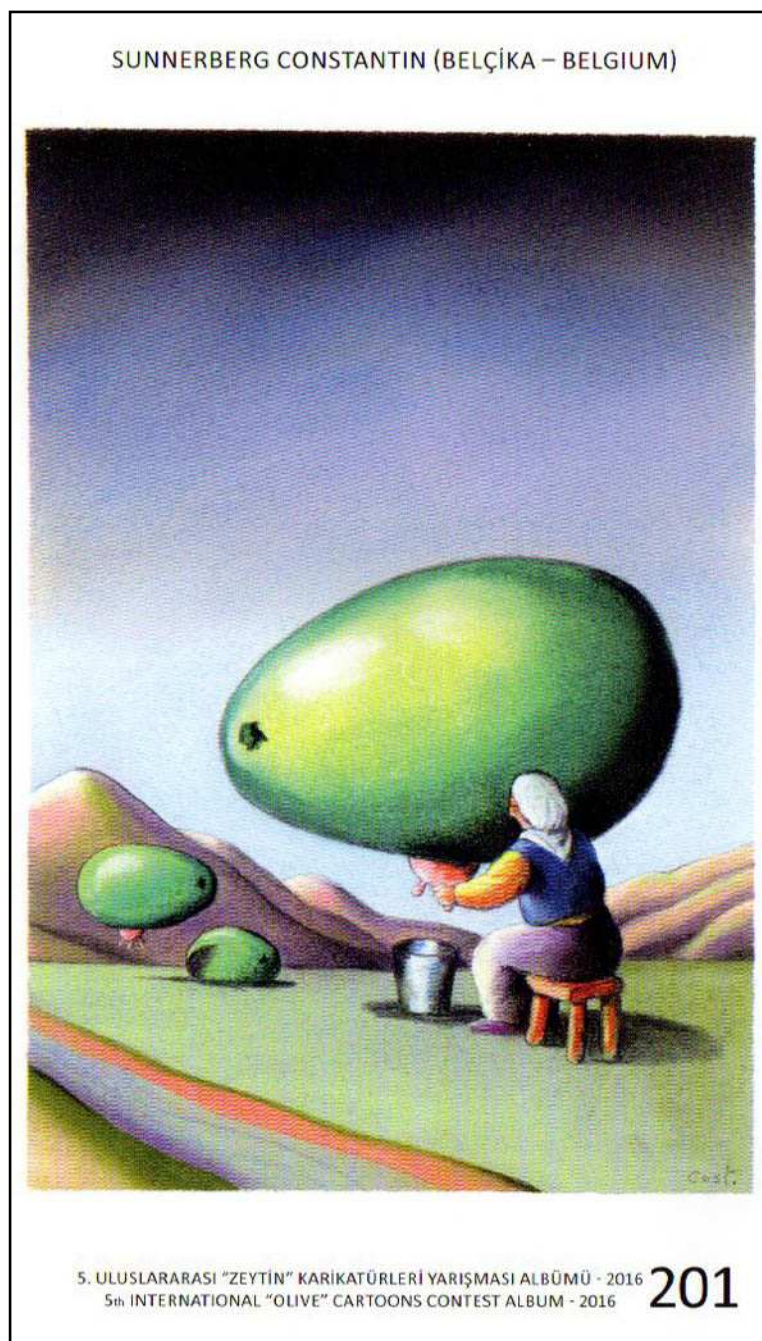

Málem kilo, které pošťák vláčel v obálce až k naší schránce, je úctyhodná váha. Dá se vysvětlit tím, že **248 stránek** sevržených obálkou je vytištěn na velmi kvalitním papíru a byť jde o výtisk brožovaný i jeho vazba vypadá dosti odolně. To posoudíme až po obvyklém brutálním porodu - při skenování více vybraných obrázků. Ale, když už jsme to nakousli - pozoruhodné na tomto katalogu je velký počet barevných fotografií na mnoha stranách; připomeňme, že z průběhu jednání porot se obvykle v katalozích objevují jen záběry na jedné, anebo na pár stránkách. Tu je však hned devět celostránkových "lákových" snímků z přístavního města a okolní přírody. Však také pobyt, exkurze a výlet do hor, a k tomu i do hlavní a stále "rozdělené" metropole Nikosie, přilákaly do jury špičky světové "cartoonistiky" v čele se zakladatelem a držitelem tradic FECO, holandským *Peterem Nieuwendijkem* (**nahore vlevo s chotí**), nejznámějším britským kreslířem humoru beze slov *Rogerem Penwillem* (**nahore vpravo**) a doyenem moderní turecké cartoons *Erayem Özbeke* - oba si Girne užili též s manželkami. A recenzent se dovolil a zapózoval s egyptskou kolegyní *Doae El Adi* u jejího panelu na výstavě v městském plénu (**dole**).

Pořízení tak luxusního katalogu jistě podpořila i jeho propagační hodnota - má význam pro tureckou část ostrova, která má údajně lepší pláže než ta řecká, ale

většinu zahraničních turistů cestovní kanceláře posílají dolů na jih Kypru. Ale pro poctivost je třeba dodat, že ještě větší pozornost než ostrovní architektuře a přírodě věnovali tvůrci katalogu zúčastněným osobnostem - včetně fakt velkých portrétů!

Proč katalog ze soutěže v roce 2016 vyšel v roce 2017?

To přesně nevíme, ale jedno vysvětlení se nabízí - na rozdíl od obvyklého řešení tento katalog nenabízí pouze oceněné a další vystavované práce ze soutěže plus informace o rozhodování poroty, ale - a teď pozor! - také již snímky ze slavnostního ceremoniálu! Tedy z pozdějšího předávání cen a s tím i z pobytu autorů; jde o fotografie z akcí pořádaných pro pozvané laureáty cen "Olive 2016". A také oni zde mají každý svou dvoustranu (portrét a kresbu) jako zmínění porotci. Nu a proto (dle nás) se tedy katalog nemůže rozdávat přímo při vyhlašování cen.

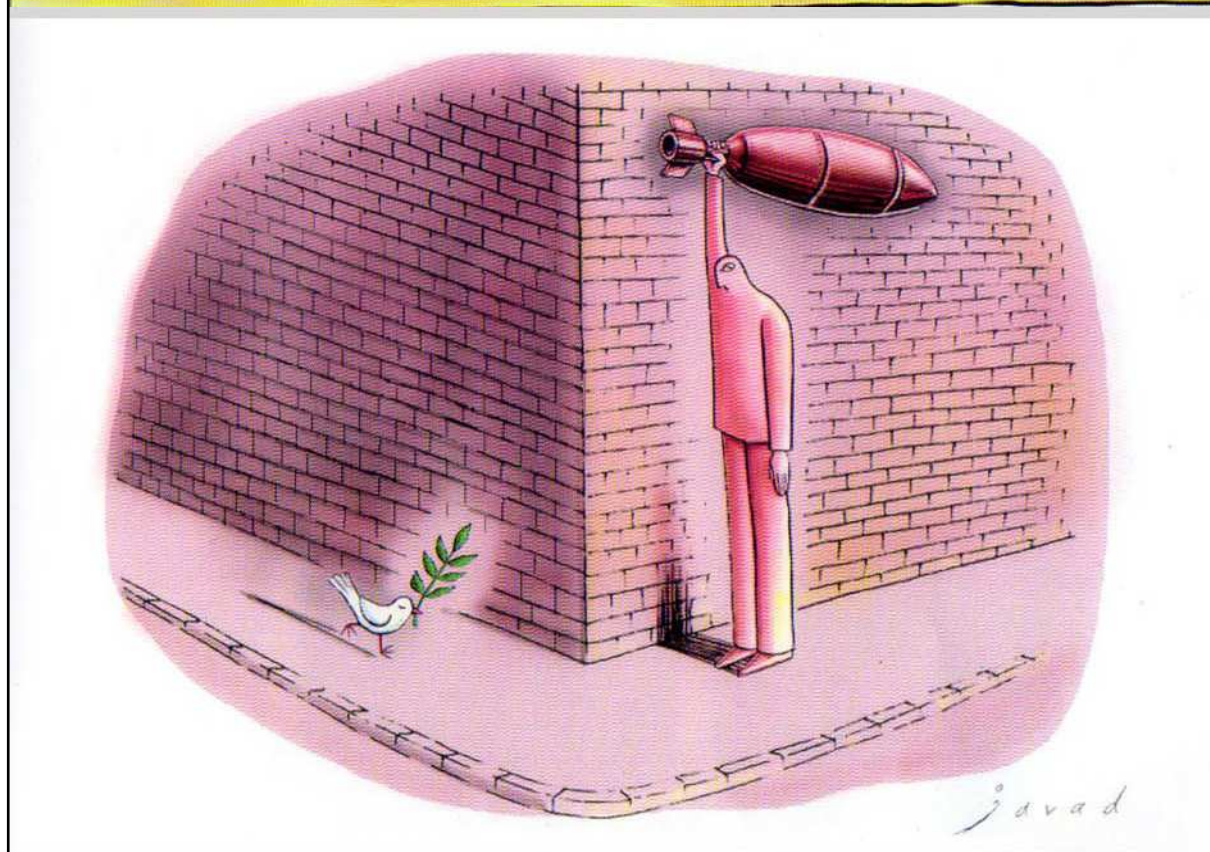
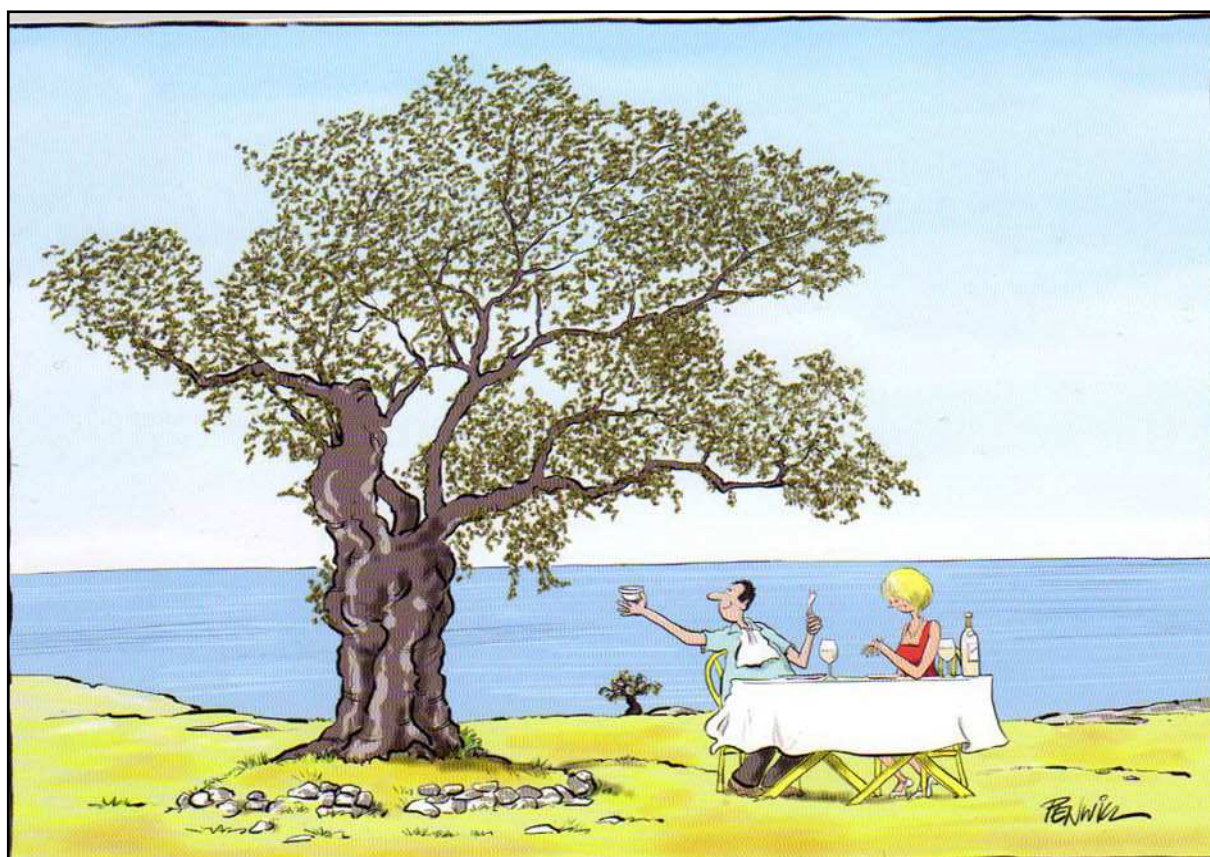
Není to běžný katalog. Je to fakt album!

Takže on to vlastně ani katalog není - vždyť vychází v době, kdy už je výstava jen historií. Máme před sebou spíš album shrnující kompletním způsobem předminulý ročník - asi byl k dispozici už loňským porotcům a pak také čerstvým vítězům soutěže. A ti se zase objeví nejspíš v albu 2017, které vyjde letos - je-li naše úvaha správná a je-li tato podoba alba z *Girne (Kibriz)* běžná. Obálka (viz obr. na začátku) má dvě podoby a zve tak k prohlídce dvěma různými vtipy - z jedné strany jde o turecký titul, z druhé o mezinárodní, tj. anglický.

Ale uvnitř nejde o dva proti sobě jdoucí identické obsahy; je to jen jedna publikace, listuje se v ní pro nás obvykle zleva do prava; tedy od stránky číslo jedna až do konce. Takže na stránce 201, tedy z počátku 3. třetiny alba, najdete celostránkové dílo Costa z Belgie (viz!).

Asi to není zrovna důležité, ale pro řádnou informaci jsme přidali zjištěné rozsahy jednotlivých kapitol, či spíš tematických částí publikace. Nejprve je to **tiráž**, která na celé stránce dvě jmenuje všechna jména či instituce a firmy, které na vydání participovaly, tím prvním je zmíněný Hussein Cakmak, vyjmenováni jsou tu autoři snímků (mj. *Musa Karya*) a poslední řádek uvádí příslušnost FECO-Cyprus do rodiny mezinárodní federace cartoonistů.

První část nese název "**Participants**" a seznam účastníků soutěže vydá téměř na 4 stránky - na každé jsou v 5 sloupcích uvedeni drobným písmem. Nejvíce je samozřejmě Turků, více než domácích Kypřanů je také Iránců a těsně i Číňanů. Česko tentokrát přispělo jen 4 jmény: **Maťátková, Pejřil, Truneček** a **Evžen David** (viz obrázek na konci recenze!)

Kresby: **Roger Penwill** (Británie) a **Javad Alizadeh** (Irán)

Po dvou letech si už ani nevzpomenete, jaké vtipy jste to v jury vlastně viděli, prakticky tedy znovu listováním opakujete již dříve viděné. A jen u těch oceněných si vybavíte jisté rozpaky, které nastaly, když porotou vybraná díla k ocenění prošly ještě (po jejím odjezdu) očistou na internetu, kde se mohli přihlásit ti, kdo už oceněný vtip viděli dříve - a od jiného autora). Jenže to všechno jsme zaznamenali v tehdejší reportáži v e-GAGu. Vraťme se tedy k albu...

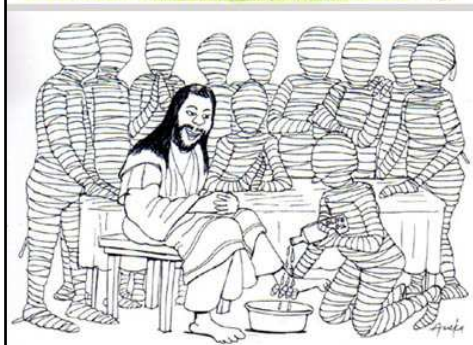
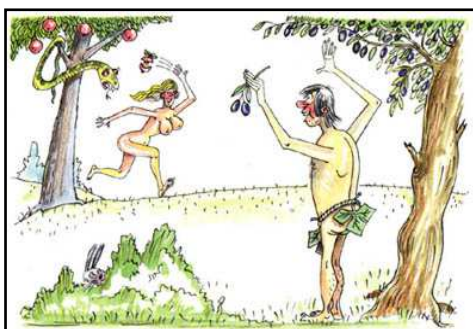
Úvod:

Od str. 9 do str. 14 plní knihu **úvodní texty** starosty Girne jménem *Nídaí Güngördü* a zmíněného vedoucího tureckokyperské organizace *Musy Karyi*.

Následující část alba se nazývá **"Int'l Jury Members - evaluation + Photos"**.

Začíná dvoustránkovým (panoramatickým) snímkem porotců s "presidentem" FECO a "mayorem" Girne - a ještě deset snímků ze zasedání jury nad plným stolem (kreseb) a dalších sedm stran velkých snímků z výletů pořádaných pro porotu během pobytu. A pěknou dávkou je představení všech porotců - každého na 2 stranách - od str. 36 až do strany 61.! Náš zástupce

tu má namísto vlastního kresleného vtipu (naštěstí!) svůj zdařilý portrét - od slavného Eraye Özbeke (**najdete ho na příští straně.**) Právě Özbek kdysi v Praze získal 2 ceny v "Emilovi"!

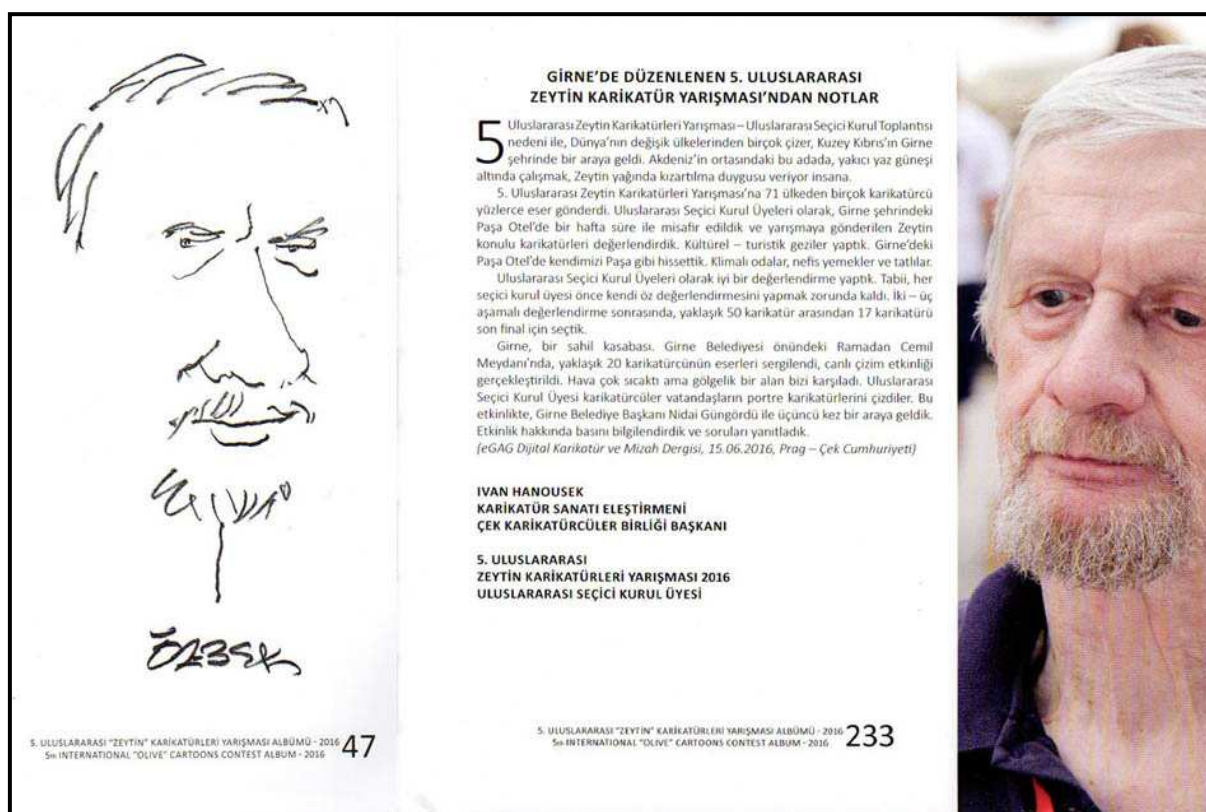

Str. 63 - 91 patří vítězům - vítězným vtipům a portrétům jejich autorů... Spousta obrázků - vždy na každé straně jeden velký (!) až do str. 211 - pod souhrnným názvem "Finalisté". Je mezi nimi obrázek **Evžena Davida**. A na závěr onen neobvyklý přírůstek - **"Prize Ceremony Photos"** - **16 stran**. Jde o snímky vítězů při tamní slavnosti *Olive*, z vernisáže výstavy. Jednu z fotek **vidíte výše** - mezi laureáty uprostřed v černém triku a světlých kalhotách je ukrajinský světoběžník **Vladimir Kazanevsky**... (loni byl v jury v Prešově!)

Šoking těsně před koncem...

Vlastně to ještě nebyl závěr. Na str. 231 začíná ta opravdu poslední část alba s titulem **"Declaration"**. Nediňte se, že se recenzent pěkně vyděsil, když po otočení vstupní strany na té následující (str. 233) objevil svou vlastní tvář a vedle toho text v turečtině. Na celé další straně totéž v angličtině: *"Annontations of the 5th International Olive Cartoon Contest, Held in Kyrenia"*. V závorce je uveden zdroj: **e-GAG digital Cartoon and Humour Magazine, 15th of June 2016, Prague, Czech Republic**. A pod tím stojí **IVAN HANOUSEK, Cartoon Critic**. (O tom, že jde zároveň o *The Presidenta Czech Union of Cartoonists* bychom zde rádi vyslovili pochybnost - můžete však věřit, že z recenzentových úst to opravdu nikdo na Kypru neslyšel. Převzatý text (překlad) z GAGu následují další hlasy a ohlasy, tedy vesměs kratší pochvalná mínění všech ostatních porotců v - rovněž v turečtině i angličtině.

No, posuďte na další straně - také byste se asi lekli!

Tak to vypadalo - vlevo milosrdně pojatý výtvarný portrét I. H. od **E. Özbeka** (k profilu porotce) na str. 47; vpravo je přilepena reálie nemilosrdného objektivu vedle pokráceného přetisku článku z předminulého ročníku GAGu na stránce číslo 233...

Jelikož jsme u konce s recenzí - a na stránce stále ještě zbylo místo - tu je poslední snímek z našeho společného pobytu v roce 2016. **Dole - Zleva: Nieuwendijk, Özbek a Özbeková**

Na str. 236 je citace z *Turkish News Agency* z 2. června 2016. A tato stručná řeč čísel se nám hodí na samý závěr: **461 kreslířů ze 71 zemí poslalo do soutěže 907 prací.** A jsme na konci svazku. Zbývá jen pár snímků a na tom úplně posledním věkovitý strom - samozřejmě olivovník. Inu, kolem **Olivy** se také od prvního ročníku až doteď vše v *Girne/Kyrenii* točilo. Určitě vhodný nápad. Východní Slovinci si už léta přivlastňují a točí své **Pivo**. A Češi? Co byste navrhovali... **Víno?** Snad pro Moravu... Anebo **Chleba**? Možná by se našlo pro kreslíře něco ještě běžnějšího, tedy česky zemitějšího a proto vhodnějšího... co takhle **Brambory**...?

Ovšem to by ve vedení velkých tuzemských škrobáren nesměl sedět žádný škrob!

Autor recenze A: **Ivan Hanousek**

Snímky: album "**Olive**" 2016

Kresby: **Cost** (Belgie), **Eray Özbek**

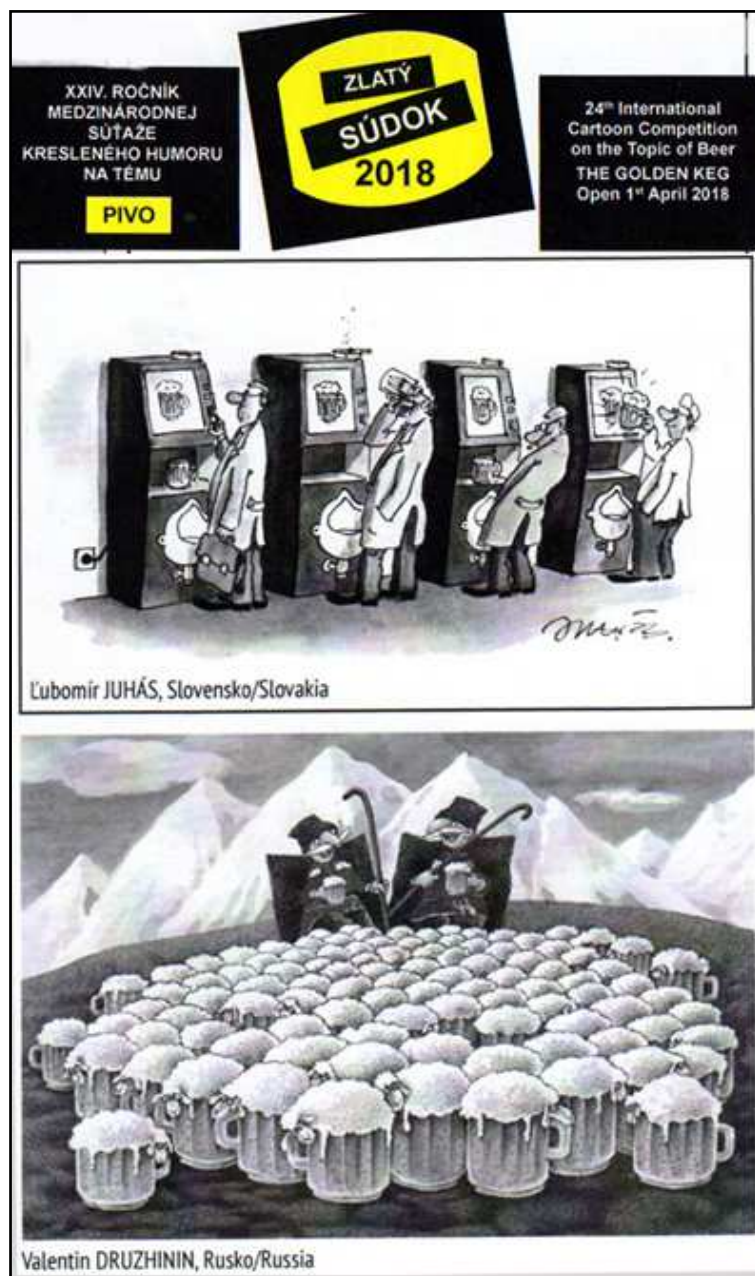
(Turecko), **Roger Penwill** (Británie), **Evžen David** (Česko), **Azuka Cnwokocha** (Nigerie), **Javad Alizadeh** (Irán)

A autoři vtípů vybraných pro přední a zadní stranu obálky: **Marina Gorelova** (Bělorusko), **Vladimir Semerenko** (Rusko)

Prešov jen jeden rok před 25. narozeninami!

Víte kolik českých autorů letos soutěžilo v **pivním soudku**? Katalog prešovské soutěže, která napřesrok oslaví čtvrtstoletí své existence jich zaznamenal třináct. Samosebou to není zážrak, když víme, kolik českých jmen tu stávalo před dvaceti lety. Ale na dnešní poměry, když sledujeme desítky zahraničních soutěží s několika stovkami, ale třeba až s tisícem účastníků,

a v nich Česko není vůbec zastoupeno, je ta číslice 13 v ZS docela potěšitelná. Větší počet mají dle očekávání Číňané (18) a také Srbové (14), ale ani to neláme žádné rekordy. U domácích, tedy u Slováků, se obvykle projevuje poněkud nám nesrozumitelné členění na východní a západní (možná i střední) Slováky. Není sice důsledné, ale cítíte z toho, jak kreslíří z povodí jedné řeky se do soutěžení v obci u jiného toku většinou nepouštějí. Je to jen pohled z pražské dálky, ale možná by zasloužil bližší výzkum, respektive autentičtější místní pohled, vlastně pohledy. Slováků letos tedy soutěžil tucet a Poláků 13, tj jako našinců. Chorvatů 8, Němců 8 (obě *Téčka* v tom). Naopak počet Peršanů je v Prešově letos nečekaně nízký (2)... Solidní počet zemí, odkud přišly vtipy do soutěže, je dán (a to nejen v Prešově) obvykle početnou družou jednotlivců z více či méně exotických států na glóbu. Tentokrát takových bylo 19 - rozumějte autorů z 19 zemí. Tolik tedy výcuc z katalogu, který účast shrnuje jako 154 autorů ze 37 zemí. A konstatuje tu i značný meziroční růst počtu účastníků (loni jen 90 z 28)... a také více než dvojnásobný počet obrázků (441). O příčinách různých čísel či rozličných situacích při pořádání mezinárodní soutěže trochu

napovídá stručný "životopis" *Zlatého soudku* (plus *Bumerangu*) o jehož spojení s tamním pivovarem od samého začátku už jsme toho dost napsali (a věříme, že ještě napíšeme). Najdete ho v příštím čísle.

Fedor Vico, konatel sůťaže, který tento životopis soutěže umístil na 2. a 3. stránku sešitu o 20 stránkách a drží se jeho zavedného žlutočernobílého vzhledu (světlé i černé pivo má přece bílou pěnu) se drží starého špíglu, takže jména a snímek porotců i kompletní výsledky soutěže jsou na zadní straně obálky. Pokud jde o oceněné práce, nebývají vždy na obálce, ale ani na prvních stránkách, nýbrž se nacházejí dál a rozmístěné volněji, byť s převahou v první části sešitu. Takže absolutní vítěz (GP) je na třetí straně, kresby oceněné 1. a 2. cenou na 4. - 5. straně, 3. cena na straně 6 (ovšem jako až 14. vtip v pořadí od titulní strany).

Komu patří letošní ceny?

Neznalému toto řazení může narušit orientaci kdo ano - a kdo neuspěl v soutěži. Důvodem je však především formát a styl obrázku; snaha grafika FV je zřejmá - už léta se snaží Vicovci nacpat svazeček kresbami k prasknutí. Pokud se katalogy rozesílají účastníkům, jde o chvályhodný počín, tentokrát se však nepodařilo pokaždé udržet pro vtip ještě snesitelné zmenšení. Ne, že by člověk třeba i bez lupy nepochopil oč v obrázku jde, jakou má pointu. Ale přece jen jde o poddruh výtvarného umění a jistý prostor si většina obrázků zasluhuje. Příkladem budiž **Košťýřova** "prvorepubliková" náladovka, která si pro své pěkné zastínění zasloužila zvětšit (to jsme **vedle** provedli - když už na cenu nedosáhla). Jiné obrázky zde přinášíme pro lepší porozumění těmto slovům v poměru 1:1 - sami vidíte, že jejich minimalizace je prostě přílišná. Je tedy jasné, že 76 soutěžních prací je pro tak malý rozměr stránek už moc. Zkuste si vydělit, kolik vtipů v průměru na jednu stránku připadá a k tomu ještě vezměte v úvahu různé texty, snímky, sponzorská a partnerská loga, která také potřebují jistý prostor.

Samostatnou vadou, na níž už ani neupozorňujeme, je fakt, že obecně se ve světě cartoons stále více kreslí a maluje barevně. A pokud se takový (třeba oceněný Nieuwendijkův) obrázek, založený na barevnosti, podává jen v černobíle (tedy i šedé) podobě, už to dnes až zamrzí.

Zde jde o recenzi katalogu, nikoli celé soutěže, natož pak úrovně příspěvků. Proto si tradičně odpouštíme jiný názor než měla jury, která bývá z větší části zkušená, ale stejně tak hodně se lišící v názorech na vtipnost či výtvarnost jednotlivých děl. Očividných plagiátů v katalogu nevidět, ale -

nechceme jmenovat - úroveň vtipnosti větší části čínských karikaturistů je nízká. Katalog je ovšem zajímavý i svou zásluhovostí za pití piva v půllitrech. I když ne v každé zemi tento náš skleněný formát znají, autoři se - snad aby bylo jasné, oč jde - snaží tu nikdy na vlastní oči

neviděnou skleněnou nádobu do vtipu zapojit. A tím se přirozenému náskoku české a slovenské konkurence v této oblasti aspoň přiblížit.

Kresby: **Jekaterina Vorobjeva, Evžen David, Valentin Družinin, Lubomír Juhász, Jiří Košťýř, Josef Prchal, Pavel Rychtařík**

Je rozdíl mezi anglickým a irským humorem?

Lisa McInterneyeová: "Je hodně podobný, ale většina Irů by se zhrozila, kdybyste jim řekla, že mají stejný **humor** jako Angličané. Urážek, absurdností a **jedovatostí** obsahuje opravdu přibližně stejně. Má to svůj důvod, proč většina anglických **komedii** má v Irsku úspěch, kdežto těch amerických už tolik ne."

Ale irský humor opravdu není pro každého...

Lisa McInterneyeová: "On je ale i přes svou **jízlivost** velmi srdečný! Vždy, když někdo plánuje k nám přijet, tak mu říkám, že pokud půjde do hospody a ostatní si z něj začnou **utahovat**, znamená to, že zapadl."

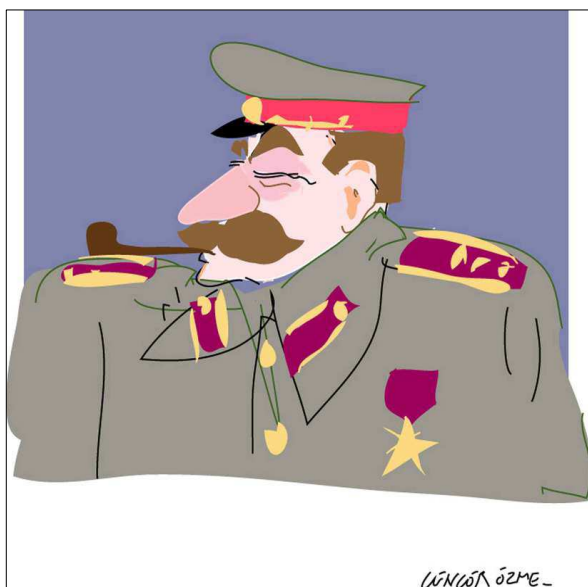
Monika Zavřelová: "Každý Ir zná drogového dealera", MfDNES 31. 3. 2018, str. 14

Zesměšňovat masového vraha se v Rusku nepovoluje

Stalin a **smích**, to nejde moc dohromady. Nicméně Britové právě o krutém diktátorovi, respektive o jeho smrti a pohřbu, natočili **komedii**. V Rusku ji zakázali, což zní jako doporučení.

Dne 5. března 1953 umírá Josef Stalin a nad jeho mrtvolou začíná **tragikomický** boj o nástupnictví (...) Při černé **komedii** *Ztratili jsme Stalina* může tuhnout **úsměv** na rtech, protože komunistický režim **zesměšňuje**, aniž by si vymýšlela. Příběh vychází z mnoha skutečných událostí, tudíž "uráží sovětskou historii" a v tamních kinech se nesmí promítat. (...) Zahraniční kritikové připomínají, že režisér Armando Iannucci využil bohatou zkušenost s politickou **satirou**, kterou má díky seriálu *Viceprezident(ka)*. Snímek inspirovaný francouzským **komiksem**, jehož autory jsou Fabien Nury a Thierry Robin, pootáčí optiku pohledu na éru teroru: z **absurdity** jejího soumraku těží **smích**. (...) **Smích** samozřejmě dráždí víc než drama. Film je "součástí západního spiknutí, jak destabilizovat Rusko tím, že způsobí roztržky ve společnosti".

Mirka Spáčilová: "Umřel Stalin. Čili důvod, proč se smát"; MfDNES 31. 3. 2018, str 15

"Stalin" - Autor kresby "Stalin" (viz !) je z Turecka

Šíření internetových dezinformací v Evropě

První historické příklady fake news jsou staré jako šíření informací samo. Od počátku vznikaly buď úmyslně s cílem mást, nebo jako **satirické** nadsázky, které však veřejnost často vzala vážně. (...) Moderní historii fake news začaly psát zprávy zcela vymyšlené, a to z komerčních důvodů. V roce 2016 si editor amerického serveru BuzzFeed všiml nebývale vysokého sdílení nepravdivých zpráv, pocházejících ze serverů registrovaných v makedonském městě Veles. Tvůrcům nešlo o ovlivnění politických dějů, ale o peníze z reklamy, které se na jejich bizzarní zprávy nabalovaly. (...) V tomto kontextu si připomeňme české verze **satirických** serverů šířících absolutně bizarní zprávy, např. server AZ247.cz s úvodním sloganem "Nikdo nám nediktuje, o čem smíme lhát." I tady smyšlené zprávy fungují jako nosič reklamního sdělení. Zprávy často **satirizují** politickou scénu. Typické jsou přitažlivými titulky: "V Německu zakázali vánočního kapra, protože není halal. Nahradí je vánoční kebab" nebo "Zeman se na Hradě zbaví kontroverzních lidí. Nejedlého s Mynářem nahradí Kajínek a Troška." (...) Klíčovým problémem *fake news* je další vývoj sociálních médií. Počáteční předpoklad, že v jejich prostředí bude fungovat jakýsi samoočistný filter oddělující pravdu od neopravdy, se nevyplnil.

Jaroslav Veis: "Stručné dějiny fake news", Mediažurnál 1/2018, str. 8

Boj proti konvencím a fanatikům všeho druhu vedl filmař smíchem

Oscarový režisér **Miloš Forman**, který zemřel po krátké nemoci v 86 letech, znal tajemství úspěchu: talent, řemeslo, vůle, **humor**. (...) Na rozdíl od nynější české záliby v trpných mátohách takzvaných "chcípáckých" filmů se jeho hrdinové rvali. (...) Držel se jednak tvůrčí zásady "**vyprávěj pravdu zábavně**", jednak provokativních hrdinů, kteří se postaví přesile bez zbraní. Nacisté jej připravili o rodiče, komunisté o svobodu, již považoval za nejvyšší hodnotu, přesto mu nikdo nedokázal vzít **vtip**. Patřil k jeho českým hořkým **komedii**m i americkým příběhům, ale především k Formanovi osobně. Často se ve vzpomínkách tuzemských kolegů i zahraničních hvězd vynořuje se sklenicí piva, doutníkem a **smíchem**.

Mirka Spáčilová: "Miloš Forman 18. 2. 1932 - 13. 4. 2018" MfDNES 16. 4. 2018, str. 1

Slibujeme až dva východy slunce denně!

Nálepku se siluetou dvouocasého psa bylo v Budapešti před volbami vidět na každém sloupu **Recesistická strana** s tímto zvířetem v názvu po osmi letech **vtípků** na účet Viktora Orbána, kandidovala do parlamentu. (...) Dvojcasý pes se před lety zrodil v hlavách studentů v Szegédu. Věnovali se hlavně *street artu* a **pouličním vtípkům**, jako byly například falešné reklamy na maďarské dráhy: "Schválně jezdíme pozdě" a "Naše vlaky jsou špinavé úmyslně". Postupně se zrodila myšlenka **recesistické strany**. Voličům slibovala pivo zdarma, dva východy slunce denně, slabší gravitaci, zalepení ozónové díry, vybudování hory uprostřed pusty. (...) Šance, že hnutí, které *The Guardian* před dvěma lety přirovnal k **Haškově Straně mírného pokroku v mezích zákona**, skutečně zasedne v parlamentu nebyla příliš vysoká.

Luboš Palata: "Slibujeme vám slabší gravitaci" MfDNES, 9. 4. 2018, str. 6

Kresba: **Václav Teichmann** (MfDNES)

Nepřetržitý apríl už není aprílem

Nedávno jsme měli opět apríl a s ním i jeden tradiční folklór: **aprilové vtípky**. Řada z nich se navíc rok co rok objevuje i jako vymyšlené zprávy v různých médiích. (...) Zpravidla jsou postaveny na nějakém **absurdním** sdělení. (...) Aprilové zprávy ale v poslední době získávají velmi silnou konkurenci, a to v podobě různých úmyslně smyšlených či manipulativních zpráv, zahlcujících náš mediální prostor bez ohledu na den a měsíc publikování. Díky těmto tzv. *fake news* máme vlastně apríl skoro každý den. (...) Řada lidí těmto zprávám věří, často už jen z toho důvodu, že odpovídají jejich vidění světa. (...) Zdá se, že zdravý selský rozum a racionalita při

konzumaci informací čím dál častěji ustupuje stranou. V době, kdy lidé věří téměř čemukoli, co si přečtou, **aprilové zprávy** bohužel ztrácejí své kouzlo.

Petr Just: "Aprilové zprávy"; Metro, 13. 4. 2018, str. 28

Zemřel filmař Juraj Herz (83)

Naprostý samorost, vědělo se o něm nejen kvůli zvláštní směsici erotiky, horroru a **humoru** v jeho dílech. (...) Zákon, který loutkař Herz vyznával od svých prvních lekcí u *Jána Kadára*, jenž se pak zaručil za jeho samostatný debut: že vždy za všech okolností rozhoduje řemeslo, které je zapotřebí ovládnout naprosto bezpodmínečně a dokonale, než dotyčný začne pomýšlet výš, nedejbož na umění. Tuhle zásadu shodou okolností zastává i Jiří Menzel, který loni za nemocného Herze převzal titulní roli v *Tlumočnickovi*. Dva staříci, jejichž otcové stáli na opačných stranách barikády, tu putují po stopách holokaustu; **s vtipem**. To je možná vůbec největší dar, jaký kinematografii věnovali Herz a jeho souputníci, totiž dar **sebeobraný smíchem** uprostřed největší hrůzy.

Mirka Spáčilová: "Svéráz Juraj Herz ze staré dobré nové vlny", MfDNES 10. 4. 2018, str. 10

Kresba: **Pavel Kotyza**

Žena, kterou opustil manžel; má smysl pro srandu...

Ljuba Krbová se po svou dosavadní kariéru zcela vyhýbala monodramatům; dnešní premiéra, kde se objeví zcela sama, tak pro ni bude premiérou dvojnásobnou. Zlákal ji totiž půdní prostor Werichovy vily. (...) Vybrala kus "*Margaritě...*" od španělského autora Carlose Be. (...) "*Příběh je to velmi silný, něčím mne dojíká. Je v něm spousta citu a lásky,*" vysvětluje herečka. "*Najednou ji zasáhne velká rána osudu a ona se s tím musí vyrovnat a ještě má touhu stmelit rodinu,*" přibližuje Krbová a vy-

zdvihuje **smysl pro humor**, kterým její Margarita oplývá: "*Je drsný, ale sympatický,*" říká. "*Když je průšvih, je lepší si z toho udělat **drsnou randu** než vzlykat,*" souhlasí s přístupem své postavy.

Tomáš Štáštka: "Drsný humor je lepší než pláč...", MfDNES 18.4. 2018, str. 16

Špión, co zabíjí pro radost!

Tvář *Marka Gatisse* je českému divákovi povědomá především díky seriálu *Sherlock*. Ztvárnil v něm detektivova staršího a úplatného bratra *Mycrofta*... Jeho knižní debut "*Ve jménu Jeho Veličenstva*" nyní vychází v češtině. (...) V roce 2004 na papíře poprvé oživil hrdinu **Lucifera Boxe**. Špióna, který je (...) směsicí *Jamese Bonda*, *Sherlocka Holmese* a *Austina Powerse* (...) a čirou náhodou žije hned vedle britského premiéra. (...) Gatiss se snažil do série s *Bohem* v hlavní roli nasoukat co nejvíce **humoru**. Svou lásku k **sarkasmu** společně s kolegy představil už na přelomu tisíciletí v "*Lize gentlemanů*". Svého času se dokonce o skupině mluvilo jako o nových *Monty Python*. Box se čas od času nebojí někoho zabít jen kvůli tomu, že moc tlachá. Je přece gentleman a žádná společnost by se neměla nudit.

Monika Zavřelová: "Sherlock a Bond v jednom?" MfDNES 19. 4. 2018, str. 13

GAG v létě: jedno dvojčíslo ještě před „prázdninami“!

A jak to bude dál? GAG si dovolí i letos sloučit čísla **6** (červen) a **7** (červenec) do jednoho dvojčísla **GAG 6-7/2018** s termínem vydání **v půlce června**. Tomuto datu přizpůsobte, prosím, své **příspěvky** - zašlete je nejlépe nejpozději **týden před 15. 6. tr.** Pozvánky na výstavy opatřete laskavě i datem ukončení výstavy, pokud magazín vyjde až po její vernisáži... Do pravidelného rytmu vydávání se GAG dostane opět v půlce srpna - můžete proto v předstihu posílat informace o akcích plánovaných na září i říjen). (g)

Sorry - nejen Siné!

V minulém čísle jsme čtenáře poněkud balamutili, když jsme v rubrice Z domova nejprve tvrdili, že jsme z časových důvodů jaksi odbyli jak Bumerang č. 7, tak Sorry č. 4 - s tím, že se jim budeme blíže věnovat příště. Ale pak jsme - v souvislosti s úmrtím původního majitele Fidélia. Schleé přece jen něco z apílového Sorry stihli přidat.

Čtyřicetistránkové vydání jsme charakterizovali tím, že přineslo trojstranu o Francouzovi zn. Siné a dodali dva pěkné české fóry s jedním nepříjemným politikem z Hradu. Dnes dodáváme něco víc k tomu Siné a chtěli jsme dát víc prostoru tuzemským vtipům z čísla 4. a také přidat pár fórů z májového čísla pět - ale ono dodnes nedošlo...! Neděje se něco?

Bumerang - Holečková je jednička!

Naštěstí to neplatí platí v případě Bumerangu. Takže místo ze sedmičky už rovnou přinášíme tři vtipy z obsahu čtrnáctideníku číslo 8! Jitka Holečková si už před časem stěžovala, že jí

ten Zlatý soudek se svým věčným a pořád napěněným mokem už poněkud tématicky unavuje - kdo by se taky rád pořád zamýšlel nad rozlévaným anebo i rozlitém pivem?

Nyní si jistě stěžovat nebude! Zodpověděla Bumerangu obligátních 8 otázek o humoru, které vždy začínají portrétem dotazovaného autora na jedničce - hned vedle hlavičky časopisu... A protože Bumerang není Zlatý soudek, mohla si od pivního humoru odsednout a raději se posadit do příjemnější školní lavice. Někdejší dobrá žákyně a sportovní talent si tak mohl pohrát s Komenského sloganem "Škola hrou". Z "jedničky" se rozhovor protáhl jako vždy až na dvojku a Holečková se dokonce stala neoficiální autorkou číslo 1 čísla 8, když ji Vicovci otiskli i další nám dobře známé vtipy na straně číslo 6. I na Slovensku si nyní mohli milovníci kreslených vtipů beze slov přečíst v medailonku slova o brněnském původu dnes už prý dvaasedesátileté švýcarské architektky bytem v Lucernu...

Pokud jde o výměnu s pražským měsíčníkem Sorry, vybrali si tentokrát Slováci jednak vtip *Borise Pralovszkého* s dvěma oběšenci (jeden se prý vždy nad druhého vyvyšoval) a *Velkou soutěž o malou bednu*, z níž vybíráme do e-GAGu otázku vztahující se k stížnostem české hlavy státu na Českou televizi. A tak si vyberte ze tří možností programové nápravy: V rámci publicistiky se můžeme v ČT těšit na novinku v podobě pořadu:

- a) Neobjektiv,
- b) Ožralá kamera,
- c) Kotel Ivany Zemanové.

Ale vybrali jsme i dva další vtipy - viz obr. vlevo! Oba z osmé (zadní) strany - ten nahoře je na svém stálém místě se svým tradičním pojmenováním "*Dereš Fedora Vica*". A ten dole je svým způsobem novinkou, protože barevný vtip od *Neprakty* jsme - tušíme - dosud v Bumerangu nespatriili...

Celkem je v čísle (včetně rubriky "PF") šestatřicet vtipů (slovní anekdoty se nepočítají) a z nich je skoro třetina barevných... (a tři šedobílé - od Fedora).

Více o Bumerangu zase příště...

A nyní už zase k Sorry...

Koštyřův obálkový a další dva autorské vtipy jsme přinesli minule. A pochlubili jsme se i jednou ukázkou (*Utopia*) vybranou pro rozšířené vydání Sorry z filmových plakátů od autora zn. *Siné*. Přednost dostaly kočky: "Chat", "Katz", "Cat"... Ale když už jsme si dali tu práci a z filmového cyklu jich oskenovali víc, nyní se tu podělíme o jejich nápady s abonenty e-GAGu...

Už minule otištěná "*Utopia*" (režie *Iradj Azimi*) ukázala, co mají v redakci Sorry raději, znaje své čtenáře. Jenže *Siné* je forma, která na svou dobu více než odvážně v převážně katolické Francii prostě preferuje sexuální motivy - tedy spíš sprostárny - vlastně vždy. Ovšem v oblasti zmíněných filmových plakátů je stejně ještě lepší vědět aspoň něco o filmech, na které plakáty zvou.

Tady si přiznejme, že ani stará pára, která stála fronty na Felliniho (a to ne kvůli pršům *Anity Eckbergové*) a dodnes v ní už jen melodie ze *Silnice* nebo *Cabiriiných nocí* probudí cit, o němž si myslel, že je dávno pohřbený, nemusí být v obraze pokud jde právě o film "*Utopia*". Ale vědět a dobře znát "*Vlasy*", "*Moderní dobu*" či "*King Konga*" je základní podmínkou k chápání v čem spočívá vtip *Siného* nápadů. Jde tu o dopad plakátů na publikum. Ne, že by k jistému vyznění vtipu nestačila konfrontace pouhého názvu s obrázkem (obejde se to i bez shlédnutí slavného díla). Ale úplné vyznění přece jen bude snáz k pochopení tomu, kdo má (či kdysi měl) konkrétní titul v oblíbě. Konkrétně - netuším, zda někdo ze čtenářů tohoto textu shlédl Federicovu *Zkoušku orchestru*. Ale tady

je asi nutné znát tak úžasný, nikoliv snad ani celovečerní (?) film, aby byl plakát nejen k smíchu, ale i směšný. Nejen nápadem, ale i svou banalitou - v poměru ke geniálnímu filmovému Felliniho dílu. Bohudíky jsem ho kdysi viděl v televizi a dodnes si snímek vybavuji včetně geniální pointy. Tak vida, další důvod, proč máme mít svého Siného - upomene nás na zážitek, který by jinak ležel někde úplně na dně ve studnici zapomnění...

Konečně aspoň ty čtyři staré kresby - plakáty starých filmů pro pamětníky starých časů... Tady je máte: Fellini - *Zkouška orchestru*; původní *King Kong* dle Wallaceovky (režie Merian C. Cooper, Ernest B. Schoedsack; 1933); Forman: *Vlasy*; Chaplin: *Moderní doba*...

V minulém čísle vyzval k revoluci v chování soutěžních porot syrský karikaturista... A hle!

Není toto odpověď? Že by v Chorvatsku vážně nastoupila hned **třicítka porotců**?

The Jury Members of MIKS International cartoonist annual award 2018:

Frano Dulibić, Kreso Galovic, Helen Ostojic, Jordan Pop-Iliev, Sergio Navarro, Tošo Borković, Zoran Petrovic, Julian Pena-pai, Petar Pismestrovic, Jitet Koestana, Eduardo Baptista, Seyran Caferli, Naji Benaji, Murat Yilmaz, Marco De Angelis, Andrus Tamm, Viacheslav Shilov, Arifur Rahman, Andrea Pecchia, Bernard Bouton, Nenad Neo Ostojic, Ivailo Tsvetkov, Antonio Rodriguez Garcia, Konstantin Kazanchev, Zhu Cheng, Fawzy Morsy, Helen Ostojic, Viacheslav Shilov, Naji Benaji, Andrus Tamm, Seyran Caferli, Jordan Pop-Iliev, Andrea Pecchia, Eduardo Baptista, Zoran Petrovic, Kreso Galovic, Jitet Koestana, Antonio Rodriguez Garcia, Fawzy Morsy...

Necháme se překvapit!

Filatelie: Existuje oblast „**Literární známky**“ - ukázka ze série ilustrací k dílu **Roalda Dahla**

Nenašli jsme dost času, abychom vypátrali o tomto činění více informací. Ale připadá nám to zajímavé, neb u vlevo zařazených “známek” to vypadá na **humorně** pojaté názvy knih (autorem je Quentin Blake?)

Máte-li zájem se o tom dozvědět více, najdete to na:

<http://literarystamps.blogspot.cz/2006/11/dahl-roald-1916-1990.html>

Medailonek: Ray Costa - Brazílie

Ray Costa - Brazil

Už od dvanácti let tvoří veselé kresby Ray Costa z Rio de Janeiro v Brazílii. Vyhrál už několik národních a mezinárodních soutěží pro karikaturisty od roku 1998 - tedy už dvacátým rokem. Tvoří i pro slavný karneval v Rio de Janeiro. Jeho hlavním trumfem jsou portréty významných osob, i když Evropan se o věrnosti jejich podoby může jen dohadovat. Ale na této prezentaci se zdá, že jde o jednu a tutéž hlavu - že by o portréty **Ray Costy** od jiných autorů?

Slovensko se rozmáchlo...

Od 16. mája 2018 bude **Galéria kýchania mozgu** hostiť výtvarný humor brnenskej výtvarníčky Marie Plotěnej a Univerzitná knižnica ponúka výstavy **Pavla Matušku** a **Viktora Bogorada**. Ďalšie kresleno humorné plány budú v Prešove pokračovať od septembra, kedy je naplánované spoločné stretnutie českých a slovenských autorov. (PR z PR)

"Exhibition at the Political Cartoon Gallery and Cafe" v Londýně

Následující událost - výstavu **Nejlepších britských politických karikatur roku 2017** jsme prošli. Trvala od října 2017 do 28. března 2018. A pak jsme ji znovu odsunuli kvůli přeplněnému GAGu. Naštěstí po ní zůstal katalog (ten nemáme) ale také to není poslední akce - další zrovna začala...

FUTURE EXHIBITIONS FOR 2018:

From Low to Adams: Political Cartooning at the Evening Standard (1927 - 2018): 20. 3. - 24. 6. 2018. Rozumíme tomu tak, že budou vystaveny originály vtipů otiskovaných v anglickém deníku **Evening Standard v letech 1927 - 2018**. A to včetně děl takových autorů jako byli Sir David Low až po další v Británii populární jména Vicky, JAK, Patrick Blower a Christian Adams (neplést s Adamsem!) A to hlavní: jde zde totiž o prodej těchto originálů!

Nu a ještě adresa, kam máme zaběhnout s našetřenými librami:

Politická kreslená galerie a kavárna sídlí v Londýně u řeky Temže v Putney. Navštivte nás, abyste viděli to nejlepší v originálním kresleném uměleckém díle. Nejen, že se vydáváme na pravidelné výstavy politických karikatur, ale také prodáváme originální gagové a comics-stripové karikatury od jmen jako jsou Martin Honeysett, Fougasse, HM Bateman, Reg Smythe (Andy Capp) či Alex Graham (Fred Bassett). Máme také na permanentním zobrazení v galerii některé z nejslavnějších, originálních, ba až ikonických politických karikatur v britské historii

Adresa: © 2015 **Political Cartoon Gallery**, 16 Lower Richmond Road, Putney, London SW15 1JP.

A web-adresa:

<http://www.original-political-cartoon.com/blog/2015/05/09/the-political-cartoon-gallery-and-cafe-has-opened-in-putney> - najdete tam velkou nabídku kreseb, vždy autor, název novin a datum otištění...

Kupř.: Publication: **Daily Dispatch** / Published: 10. June 1950.

Pozvánky: Turek Basol v Makedonii, Slovák Bojničan v Bučanoch, a Matuška - do Itálie!

Exhibition of cartoons by **ERDOGAN BASOL** at the OSTEN Gallery Skopje, Makedonie

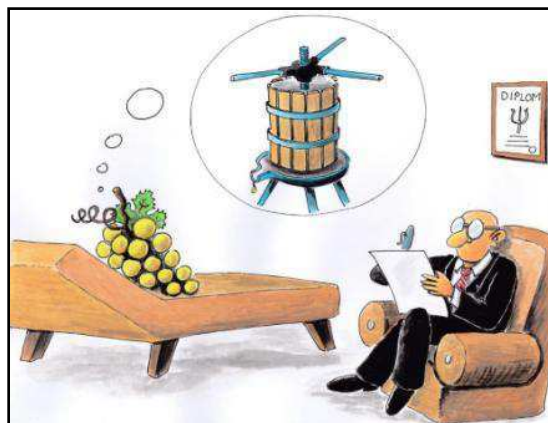
"Who is laughing the last - is laughing the most"

an exhibition of cartoons by the Turkish cartoonist **Erdogan BASOL (viz vlevo!)**

20 April - 5 May 2018 at the OSTEN Gallery Skopje.

Kultúrno-spoločenské centrum Bučany:

**VO SVETE HUMORU
FRANTIŠKA
BOJNIČANA
(viz vpravo!)**

výstava kari-
katúr **od 29. apríla do 15. mája 2018** v priesto-
roch Nyáryovskej kúrie v Bučanoch (Slovensko).

Obě výstavy pro pořádek jen registrujeme, protože v měsíčníku, jakým je GAG, už obvykle nelze stihnout pozvání čtenářů na krátké exhibice, které končí ještě dřív, než náš časopis vyjde. Hřeje nás však vědomí, že publikum vystavujícím autorům nejbližší se jistě z výstav potěšilo.

**Matuška:
psaní z Itálie, které potěší!**

**A do třetice další pozvánka
z ciziny v originálním znění:**

*Caro amico disegnatore,
siamo lieti di comunicarti i
risultati dei lavori di giuria della
26esima Rassegna
Internazionale di Satira e
Umorismo "Città di Trento".*

*L'inaugurazione della Rassegna
si terrà il 20 ottobre 2018.
Seguiranno ulteriori
comunicazioni.*

*Grazie per aver partecipato e
complimenti ai premiati.*

Toti Buratti

*Direttrice dello Studio d'Arte
Andromeda*

Tentokrát to, už dle oslovení "*Drahý příteli...*" není pozvánka pro každého, ale jen pro autora z Třebčovic pod Orebem, který uspěl v mezinárodní soutěži *Satira e Umorismo "Città di Trento"*. Pavel Matuška si do italského Trenta pojede převzít jednu z cen za obraz "**Báječné ženy na létajících mužích**". Taková pošta vždy autorá potěší a tentokrát zvlášť, vždyť ředitel Studia d'Arte Andromeda se má čím chlubit. Tato soutěž tradičně oceňuje především "výtvarnost", tedy uměleckou kvalitu děl.

Další jména vítězů a držitelů cen najdete i dnes v rubrice "Výsledky" na závěrečných stranách tohoto 5. čísla e-GAGu!

Výstava slovenských a českých karikaturistů v Moskvě

Galéria Slovenského inštitútu v Moskve (SI) zažila v utorok (17. 4.) svoju premiéru. Po prvý raz bola v jej priestoroch slávnostne otvorená súborná výstava slovenských a českých karikaturistov pod názvom „**ČSR 100 & 25**“, ktorá sa koná pri príležitosti 100. výročia vzniku Československa a 25. výročia vzniku samostatných republík. Na túto skutočnosť poukázal vo svojom príhovore aj riaditeľ SI v Moskve **Ján Šmihula**, keď pripomenul, že výstavu pripravili v spolupráci s Českým centrom Moskva a prešovskou rozvojovou agentúrou PRERAG. Český chargé d'affaires **Petr Kroužek** vo svojom vystúpení povedal, že ľudia vnímali rozdelenie Československa rôzne, ale jedným dychom zdôraznil, že vzťahy medzi oboma krajinami sú vysoko nadštandardné, čoho dôkazom je aj otváranie tejto spoločnej výstavy. Kurátor **Peter Rázus** sa poďakoval SI za zorganizovanie výstavy. Pripomenul, že na vernisáž prišli spolu s desiatkami hostí aj ruskí karikaturisti, pri čom ocenil kvalitu ruskej karikatúry (dolná foto je z návštevy jej výstavy). Na výstave „ČSR 100 & 25“ prezentujú svoje práce poprední slovenskí a českí karikaturisti. Výstava kresleného humoru, o ktorú prejavili záujem už aj ďalšie ruské mestá, trvala v Moskve do 14. 5. 2018. ®

Nahore: Organizátor **Peter Rázus** z Prešova vysvetľuje Moskvičom kresbu jedného z českých autorů. Ale diváci mohli obdivovať i kvalitní díla. Třeba Slováka **Boba Perneckého** (na fotce s **Michailem Zlatkovským**) a Čechů **Mirka Bartáka**, **Marie Plotěné**, **Luboše Lichého** či **Pavla Matušky**.

Snímky: SI a P. Rázus

Best Foreign Cartoon 1

\$ 200

Mr. Makhmudjon Eshonkulov, Uzbekistan

"Colorful Human World" Int'l Cartoon Contest 2018 - Norsko

2x Grand Prize:

Dimitris Georgopolis - Řecko / Bonil
Xavier Bonilla - Equador

2x 2. cena:

Guy Badeaux "Bado" - Canada /
Silvano Mello - Brazílie

3x 3. cena:

Alireza Pakdal - Iran / Jitet
Koestena - Indonesie.

5x Čestná cena: Dariusz

Dabrowski - Polsko / Darko Drljevič
- Černá Hora / Oleksij Kustovsky -
Ukrajina / Pedro Molina - Nikaragua
/ Vasco Gargalo - Portugalsko

20. Int'l Portocartoon Festival - Portugalsko

Téma: Clean The Planet

1. Grand Prix: Nikola Listeš, Chorvatsko - viz obr. vedle!

2. cena: Agim Sulaj, Albánie
3. cena: Mahboube Pakdel, Irán &
Cau Gomez, Brazílie

Honorable mentions: 19 autorů

Premio Publico 2017: Ronaldo
Dias, Brazílie

Kategorie portréty:

Caricature Woody Allen

1. Pedro Silva, Portugalsko, 2.
Paulo Caruso, Brazílie,
3. Pedro Ferreira, Portugalsko

Caricature Amalia Rodrigues

1. António Santos, Portugalsko, 2.
Matias Tolsa, Španělsko, 3. Aurelio
Mesquito, Portugalsko

Maya Kamath Memorial Awards Competition 2017 - Indie

Kategorie "Nejlepší zahraniční vtip":

1. cena: Makhmudjon

Eshonkulov - Uzbekistan (200
USD) - viz obr. vedle!

2. cena: Jitet Kustana - Indonézie
(100 USD)

5x Certifikates of Merit: Saeed
Sadeghi - Irán, Mehdi Azizi - Irán,
Amir Soheili - Irán, Li Hai Feng -
Čína, Liu Qui Jang - Čína

9. Int'l Cartoon Drawing Contest 2018 Amasya, Turecko

1. place: Galym Baranbayev - Kazachstan
2. place: Kazanevsky Vladimir - Ukrajina
3. place: Makhmudjon Eshonkulov - Uzbekistan

3x Hon. mention: Mehmet Kahraman- Turecko, Musa Gümüş- Turecko, Ali Herkül Çelikkol-Turecko

48. Int'l Graphic Humor Exhibition Umoristi Marostica 2018 - Itálie

Téma: *Voda / Acqua*. Účast: 329 autorů z 55 zemí

Gran Prix: **Bernard Bouton – Francie**

The “Marco Sartore” Special Prize: **Toti Buratti - Italie**

The “Sandro Carlesso” Special Prize: **Alireza Karim Moghaddam - Iran**

The Int'l Award “Umoristi A Marostica” for The Finalist Works is Assigned:

Seloi Peters - Brazílie; Lui Un - Čína; Marco Spadari - Italie; Jean Loic Belom - Francie; Krzysztof Grzondziel - Polsko; Ali Sur - Turecko; Christine Traxeler- Francie

1. Int'l Cartoon Exhibition and Competition 2018 - Turecko

Téma: “*Children will Savethe World*”

Grand Prize - Mary ZINS, USA - **viz vedle!**

Second Prize:

Cival EINSTEIN, Brazílie

Third Prize:

Dina A. SHOSA, Egypt

Special Prize: SHALEH, Irán

Honorable Mention:

Ali SHAFEI, Iran; Darko

DRLJEVIC, Černá Hora; Hari

KUMAR, Indie; Ismail

LAHARI, Indie; Ketí

RADEVSKA, Makedonie;

Mojmir MIHATOV,

Chorvatsko - viz vedle!

Sun CHEN, Čína; Tsocho

PEEV, Bulharsko; Uğur

PAMUK, Turecko; Wilber

Chavarria CENTENO,

Nikaragua.

1. Int'l Cartoon Competition Xilingol Vocational College - Čína

Téma: Green Grassland, Earth, Environment, Green Home (1 GP, 10 cen, 10 uznání, 10 Exc. Prize)

Grand Prize: Hair Han, Čína

First Prize: Efat Amjadipoor, Irán

First Prize: Hou Xiaoqiang, Čína

Second Prize: Abdou Dahdouh, Maroko

Second Prize: Hogjil Bayar, Čína

Second Prize: **Mojmir Mihatov, Chorvatsko - viz vedle!**

Third Prize: Anatoly Stakulov, Bulharsko

Third Prize: Askin Ayrancioglu, Turecko

Third Prize: Bayan Delger, Čína

Third Prize: Fu Xianyu Sichuan, Čína

Third Prize: Majid Bozorgi, Irán

Honorable Mention: Cai Weidong Gansu, Čína; Gai Guibao, Čína; Jitet Kustana, Indonezie; Miro Stefanovič, Srbsko; Vladimir Stankovski, Srbsko; Emad Salehi, Iran; Li Jingshan, Čína; Jargal Saihan, Čína; Dong Xudong, Čína; Hai Quan, Čína.

Excellent Prize: Ross Thomson, Anglie; Zhou Zhiqian, Čína; Sun Demin, Čína; Chubasco Toons, Mexiko; Tang Haifeng, Čína; **Vladimir Pavlik, Slovensko**; Hao Yanpeng, Čína; Halit Kurtulmus Aytoslu, Turecko; Kazanevsky Vladimir, Ukrajina; Elvis Corrales Rodriguez, Kuba.

11. DQ "Child Brides" Int'l Cartoon Contest - Německo

Téma: „Dětské sňatky“

First Prize: Angel Boligan / Mexiko

Second Prize A: Jitet Koestan / Indonézie

Second Prize B: Kontantinos Tsnakas / Řecko

Third Prize: Anne Derenne / Španělsko

Special Prize Of Don Quichotte: Mihai Ignat / Rumunsko

Special Prize Of Istanbul Düşünce

Derneği: Oleksy Kustovsky / Ukrajina

Special Prize Of G&Partner Agency: Hilal Ozcan / Turecko

Special Prize Of ÇEV: Bernard Bouton / Francie

Special Prize Of Dedeman: Vladimir Stankovski / Srbsko

Special Prize Of Integra: Luc Descheemaeker / Belgie

Dalších 10 uznání: **Walter Tos-cano** / Peru (**viz nahoře vlevo!**); Vasco Gargalo / Portugalsko; Garbriel Rusu / Rumunsko; Gogus Kursat Zaman / Turecko; Muhammaet Bakir / Turecko; Halit Kurtulmus Aytoslu / Turecko; **Eray Özbek** / Turecko (**viz nahoře vpravo!**); Manuel Arriaga / Španělsko; Marco De Angelis / Itálie; Saeed Sadeghi / Irán.

Int'l Contest of Caricature and Cartoon Vianden 2018 - Lucembursko

1. cena - Doru Axinte / Rumunsko

2. cena - Anneke van Steijn /

Nizozemsko - viz obr. výše!

3. cena - Tošo Borkovič / Srbsko

Mention d'honneur - Mikhail Zlatkovsky / Rusko

Mention d'honneur - Klaus Pitter /

Rakousko - viz obr. vedle!

Mention d'honneur - Marco D'Agostino / Itálie

Int'l Cartoon Competition

The Art of Resistance - Nizozemsko

Celkem **1781 příspěvků ze 76 států** je velký úspěch - libují si holandské organizátory 1. mezinárodní soutěže a otevřeli výstavu **'The Art of Resistance'**. Pro ni vybrali 57 cartoons, včetně devíti kreseb o-

ceněných diplomy a tři vítězných. Konala se v rámci *Freedom Festivalu* na nizozemském letišti a pak v knihovně v *Middelburgu*. A tu jsou jména tří vítězů:

1. cena: Pete Kreiner - Austrálie - 2. cena: Oguz Demir - Turecko - 3. cena: Bruce MacKinnon - Kanada

XXVI. Int'l Festival of Satire and Humor *Andromeda Trento* - Itálie

Téma: *Woman - the other half of the sky*. Section "A" Humor Satire and Illustration:

1. cena: Fabio Magnasciutti (Itálie); **2. cena:** Shorab Kheiri (Iran); **3. cena:** Anne Derenne (Francie).

Distinguished: Mehrdad Abbasi (Iran), Hamza Akin (Turecko), Bernard Bouton (Francie), Shahrokh Heidari (Iran), **Pavel Matuška (Česko)**, Borislav Stankovič (Srbsko), Sergio Tessarolo (Itálie), Yang Xia (Čína), Leonardo Zaza (Itálie).

Special Mentions: Elena Ospina (Kolumbie), Andrej Popov (Rusko) Faruk Sojarat (Turecko).

Propozice / aktuálních mezinárodních soutěží kresleného humoru

Tato rubrika přináší seznam mezinárodních soutěží, které mají uzávěrku v nejbližší době. Uvádíme v něm jen název, téma a datum uzávěrky. Plus webadresu, na které se nacházejí originální propozice, včetně vypsání odměn, resp. seriózní odkazy na ně.

ICACF 2018 • Green Gem International Competition - Čína

Téma: 1. *Children and Nature*; 2. *Topics about Children*

Deadline: Electronic submissions 20. 6. 2018

www.NaNiassn.org www.icacf.com

Gafsa Cartoon Abdel Kader Forum - Tunis

Téma: A. *Práce*; B. *Volné*

Deadline: 30. 6. 2018

www.raedcartoon.com

Olense Kartoennale 2018 Olen - Belgie

Téma: *Safety at Work + 'Right to decent work'*

Deadline: 1. 7. 2018

<http://www olen.be/product/884/olense-kartoennale>

Int'l Mail Art Exhibition „100” Aiud - Rumunsko

Téma: *“100”*

Deadline: 1. 7. 2018

<http://www.inter-art.ro/mailart/?page=28>

42. Italian Championship of Lies Cartoon Contest 2018 - Itálie

Téma: *"The weather and the climate change"*

Deadline: 12. 7. 2018

www.labugia.it

45. Int'l Humor Exhibition Piracicaba - Brazílie

Téma: **Harassment** (only for works that address the theme HARASSMENT, sexual, moral, virtual ...)

Harassment všeho druhu - viz propozice!"

Deadline: 15. 7. 2018

<http://salaointernacionaldehumor.com.br/inscricoes-2017/>

Kalendárium... / ...nabízí znovu hromadu soutěžních příležitostí

Měsíc	Název a místo soutěže	Body*)	Uzávěrka:	V čísle**)
Květen	„Organ Donation“ C. C. - Ankara, Turecko	-	15. 5. 2018	3/2018
	Int'l Contest Animal Cartoon - Bělehrad, Srbsko	****	15. 5. 2018	3/2018
	Award Caneva Ride - Caneva, Itálie	***	20. 5. 2018	4/2018
	Famous Georgians - Tbilisi, Gruzie	-	20. 5. 2018	4/2018
	„Světlo“ - Zielona Gora, Polsko	*****	31. 5. 2018	4/2018
Červen	Autoszektor C. C. - Budapest, Maďarsko	-	31. 5. 2018	4/2018
	Bucovina, Exhibition Satiric. Graphic - Rumunsko	***	31. 5. 2018	4/2018
	Oskar Fest OSOR - Cres, Chorvatsko	**	1. 6. 2018	4/2018
	D.Q.; Environmental Planet - Německo/Turecko	-	1. 6. 2018	4/2018
	Int'l Cart. Exhib. MIKS - Sisak, Chorvatsko	***	1. 6. 2018	4/2018
	VI. biennial of humour - Penela, Portugalsko - Novina!	***	10. 6. 2018	4/2018
	ICACF - Green Gem Int'l Competition - Čína - NEW!	-	20. 6. 2018	5/2018
	Abdel Kader Forum - Tunis - New!	-	30. 6. 2018	5/2018
	Olense Kartoennale - Olen, Belgie - NEW!	*****	1. 7. 2018	5/2018
	Mail Art „100“ Exhib - Aiud, Rumunsko - Nové	-	1. 7. 2018	5/2018
	Italian Championship - Lies, Itálie - Nové!	-	12. 7. 2018	5/2018
	„Harašení“ - Salon humoru Piracicaba, Brazílie - Nové!	**	15. 7. 2018	5/2018

*) ve sloupci Body vycházíme z hodnocení soutěže u cartoonistických portálů, hlavně však z vlastních zjištění. Čím více hvězdiček, tím lepší soutěž. Bez hvězdiček jsou obvykle nové anebo méně důvěryhodné soutěže.

**) ve sloupci uvádíme číslo e-GAGu, v němž je adresa na originál propozic.

Předběžně doporučujeme následující webys propozicemi soutěží:

<http://www.fecocartoon.com/index.php/cartoon-contests-mainmenu>

<http://caricaturque.blogspot.cz/p/cartoon-contests-exhibitions.html>

<http://www.hdk.hr/festivali/tablica.pdf>

<http://www.cartoongallery.eu/sutaze/propozicie/>

<http://www.cwn-news.com/festival>

<http://www.cartoonblues.com/forum/viewtopic>

Máte-li dobrou zkušenost s jinými zdroji aktuálních propozic, velmi rádi je k tomuto seznamu osvědčených adres pro soutěživé autory doplníme. (g)

A když tu zbyla trocha místa:

Jiří Slíva

se pro nahromadění jiných povinností musel omluvit z výstavy v Náměstí n/Osl. Ale pochvaluje si vkusnou instalaci grafik (viz **foto!**)

Made In Slíva – obrazy, grafika

Karlovy Vary - Od 14. 5. 2018 do 9. 7. 2018. Spa Resort Sanssouci (bývalý Švýcarský dvůr).

Marie Plotěná - v rámci projektu "ČSR 100+25"

Prešov - od 16. 5. 2018 do 26. 6. 2018 výstava v Galerii Kýchania Mozgu - Wave - centrum nezávislé kultury Prešov.

Jiří z Poděbrad a jeho doba - Praha - od 9. 5. 2018 v předsálí Malostranské besedy výstava 23 kreslířů ČUK na toto téma.

Aktualita: Svět knihy s komiksovým bonusem

Na letošní výstavu Svět knihy věnované 20. století nám v tomto zcela nabitém čísle nezbyvá místo, tak prozatím to, co jsme zjistili z "veřejných zdrojů":

Festival má jako vedlejší téma žánr komiks a jak už jsme si zvykli, autoři se nadále snaží odpoutat od dětského publika a žánr povýšit mezi vážná umění. Především ho zbavit humoru a řešit vážná témata. Prostě tvořit výtvarné romány anebo historické dokumenty pro ty, kdo by neunesli příliš čtení. Ze známých výtvarníků-spisovatelů se představili Jaromír 99, Karel Jerie, Lucie Lomová či Pavel Čech.

Dětskému čtenáři se ovšem i nadále nabízí prastarý "Čtyřlístek" Jaroslava Němečka. V tzv. komiksově zóně Průmyslového paláce se výstavou mj. připomenuly osmdesátiny *Rychlých šípů*. K narozeninám Foglarova klubu totiž vytvořila padesátka současných tvůrců soubor "*Rychlé šípky*"; s novými dobrodružstvími. (ag.)

A ještě větší aktualita!

Těsně před vydáním dodal redakci **Jan Koutek** soubor snímků spolu se zasvěcenou dojmologií právě z pražského knižního veletrhu týkající se autorů humoru a výtvarné formy. Materiál přineseme v červnovém čísle - zde aspoň malou fotoukázku: podle ní to vypadá, že brněnský **Lubomír Vaněk**, o němž už dva roky nemáme žádné informace, ještě žije. I když spíš jako kuriozita. (red.)

V rubrice *Časopisy* jsme si postěžovali, že nám ještě nedošlo májové *Sorry* č. 5. Zato právě dorazil *Bumerang* č. 9. Ale o něm až příště.

e-GAGmag © * Měsíčník autorů a přátel české karikatury. Založeno r. 2003. 16. ročník. Toto je č. 2018/5 (645) z 15. 5. 2018 * Číslo 2018/6+7 vyjde (asi) 15. 6. 2018 * Kontakt na redakci: ivan.hanousek@dreamworx.cz